REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

INFORMACIJA O POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osijek, rujna 2026.

Materijal pripremili

- *Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije*

- *HGK Županijska komora Osijek*

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
ŽUPANICA

KLASA: 320-01/26-01/14
URBROJ: 2158-02-26-2
Osijek, 29. rujna 2026.

Temeljem članka 55a. stavak 2. točka 4. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09., 2/13., 4/18., 2/20., 2/21. i 2/25.), Županica Osječko-baranjske županije donijela je 29. rujna 2026. godine

ZAKLJUČAK

o predlaganju Informacije o poljoprivrednoj proizvodnji na području Osječko-baranjske županije

I.

Županica predlaže Skupštini da razmotri i prihvati Informaciju o poljoprivrednoj proizvodnji na području Osječko-baranjske županije, u tekstu koji su pripremili Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije i HGK Županijska komora Osijek.

II.

Potrebna objašnjenja na sjednici će davati Ilija Pranjić, pročelnik Upravnog odjela za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije.

ŽUPANICA
Nataša Tramišak, mag. iur.

INFORMACIJA
O POLJOPRIVREDNOJ PROIZVODNJI
NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

UVOD

Važnost poljoprivredne proizvodnje za Osječko-baranjsku županiju, ali i za cijelu Republiku Hrvatsku, proizlazi ne samo iz tradicionalne uloge osiguranja prehrambenih potreba stanovništva, razvoja prehrambene industrije, već iz njene uloge u očuvanju ruralnog prostora, ekološke ravnoteže i održanju tradicijskih vrijednosti i nematerijalne baštine hrvatskog sela. Osječko-baranjska županija je područje bogatih i kvalitetnih prirodnih resursa - zemljišta dobre plodnosti, klimatskih pogodnosti i vodenih resursa te predstavlja jedno od najintenzivnijih područja poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj, obuhvaća 212.105 ha poljoprivrednih površina što čini 18,9% svih poljoprivrednih površina. Resursi biljne proizvodnje jedan su od preduvjeta proizvodnje dostatnih količina mesa, mlijeka i jaja za prehranu stanovništva, zbog čega Županija u svojim strategijskim dokumentima posebno mjesto ustupa razvoju poljoprivredne proizvodnje.

Poljoprivredno-prehrambeni sektor daje važan doprinos jačanju gospodarstva i ostvarivanju prihoda, posebno u ruralnim krajevima. Iz toga razloga važno je naglasiti značaj Osječko-baranjske županije, koja ima veliki potencijal pretvaranja svoga poljoprivredno-prehrambenog sektora u djelatnost koja potiče gospodarski rast, stvara radna mjesta i ostvaruje prihod stanovništvu, a time utječe na cjelokupni razvoj Republike Hrvatske.

Za daljnje pozicioniranje hrvatske poljoprivrede u europskim okvirima i restrukturiranje poljoprivredno-prehrambenog sektora bit će potrebno proizvoditi veću količinu visokokvalitetne hrane po konkurentnim cijenama, održivo upravljati prirodnim resursima u promjenjivim klimatskim uvjetima te pridonijeti poboljšanju kvalitete života i povećanju zaposlenosti u ruralnim područjima.

Aktivnosti koje se planiraju i provode trebaju omogućiti razvoj poljoprivrede u sektor koji će biti produktivniji, konkurentniji, učinkovitiji i više usklađen s tržištem u cijelom lancu proizvodnje hrane. Povećanje dodane vrijednosti rezultirat će otvaranjem novih radnih mjesta i u ruralnim područjima, povećanjem prihoda i diferencijacijom hrvatskih proizvoda. U Strategiji razvoja poljoprivrede Republike Hrvatske za razdoblje 2020. - 2030. godine utvrđena su četiri strateška cilja koja odražavaju utvrđene prioritete radi ostvarenja strateške vizije poljoprivrede i ruralnog prostora u Republici Hrvatskoj:

a) Povećanje produktivnosti i konkurentnosti poljoprivredno - prehrambenog sektora,
b) Jačanje održivosti i otpornosti poljoprivredne proizvodnje na klimatske promjene,
c) Obnova ruralnog gospodarstva i unaprjeđenje uvjeta života u ruralnim područjima i
d) Poticanje inovacija u poljoprivredno-prehrambenom sektoru.

Prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: APPRRR), površina obrađenog poljoprivrednog zemljišta u Arkodu na dan 31. prosinca 2025. godine, Republika Hrvatska ima 1.158.977 ha obrađenih poljoprivrednih površina na 1.306.498 parcela, a Osječko-baranjska županija 212.105 ha obrađenih poljoprivrednih površina na 84.011 parcela, od toga u sustavu potpora prema podacima APPRRR u Republici Hrvatskoj je 1.145.144 ha, a u Osječko-baranjskoj županiji u sustavu potpora je 209.602 ha (navedeni podaci se razlikuju zato što nisu sve obradive površine uključene u sustav potpora). Od ukupno obrađenih poljoprivrednih površina Osječko-baranjske županije najveći udio predstavljaju oranice kojih ima 94,1%, zatim voćnjaci sa 2,8%, pašnjaci 1,1%, vinogradi 1,0%, livade 0,8% i ostalo zemljište 0,3%.

Grafikon 1. Poljoprivredne površine po kategorijama korištenja

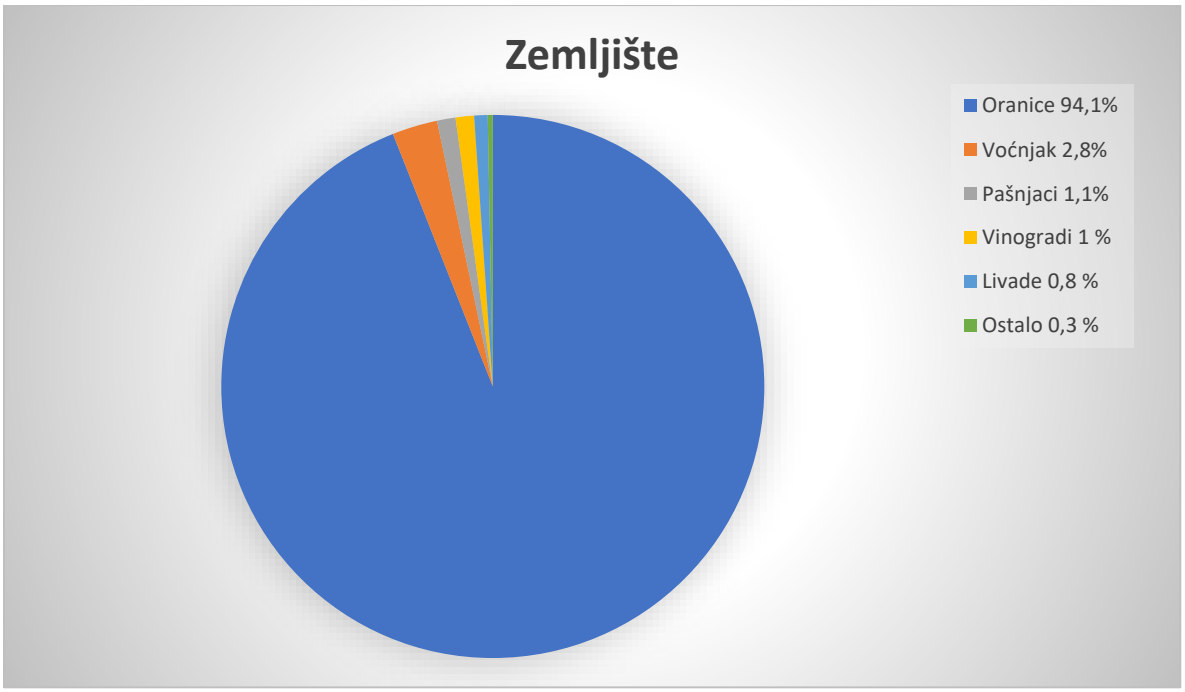

Uvidom u podatke o strukturi obrađenog poljoprivrednog zemljišta s cjelokupnog područja Osječko-baranjske županije, objavljenih u statističkom izvješću APPRRR, razvidno je kako su ukupno obrađene poljoprivredne površina Osječko-baranjske županije 209.723,54 hektara i sastoje se od:

- Oranica 197.296,06 ha
- Voćnjaka 5.616,79 ha
- Vinograda 2.051,42 ha
- Livada 1.717,09 ha
- Pašnjaka 2.184,14 ha
- Ostalo 858,04 ha

U kategoriji poljoprivrednog zemljišta "voćnjaci" pribrojeni su "mješoviti višegodišnji nasadi" i rasadnici, a u kategoriji "ostalo" pribrojene su površine koje se vode kao "staklenici na oranicama" i "iskrčeni vinogradi" i ostale vrste uporabe. Prema podacima iz ARKOD baze podataka na dan 31. prosinca 2025. godine (podaci o broju, površine ARKOD-a i broja poljoprivrednih gospodarstava s obzirom na sjedište) površinu od 209.602 hektara, koja se nalazi na 83.278 arkod parcela obrađuje 11.275 poljoprivrednih gospodarstava svih kategorija. Na području Osječko-baranjske županije prosječna veličina parcele iznosi 2,50 ha, a prosječna veličina poljoprivrednog gospodarstva iznosi 17,86 ha. Međutim, ako uzmemo u obzir kako 6 poljoprivrednih gospodarstava obrađuje 40.596 ha, prosječna veličina poljoprivrednog gospodarstva iznosi 14,43 hektara.

Tablica 1. Poljoprivredne površine u ha po vrstama uporabe u Osječko-baranjskoj županiji i broj poljoprivrednih gospodarstava prema sjedištu

Grad/Općina	Oranica (ha)	Livada (ha)	Pašnjak (ha)	Vinograd (ha)	Voćnjak (ha)	Ostalo (ha)	Ukupno (ha)	Broj PG
Beli Manastir	2.918,25	14,50	2,22	123,04	75,83	2,19	3.136,03	240
Belišće	3.791,03	37,33	85,06	0,00	49,78	2,33	3.965,53	267
Donji Miholjac	7.178,86	52,76	120,09	0,43	158,31	32,23	7.542,68	511
Đakovo	9.546,91	140,88	94,33	10,91	367,87	20,03	10.180,93	992
Našice	4.507,43	143,26	159,84	53,40	251,51	21,01	5.136,45	594
Osijek	8.844,41	55,83	66,90	1,50	158,77	17,42	9.144,83	1462
Valpovo	6.717,05	98,49	64,54	0,00	184,77	18,61	7.083,46	432

Antunovac	4.316,67	3,21	10,16	0,00	361,78	1,56	4.693,38	153
Bilje	5.879,75	71,76	21,94	0,05	38,73	25,11	6.037,34	274
Bizovac	6.362,49	33,92	58,05	0,13	260,84	56,75	6.772,18	205
Čeminac	3.693,48	2,26	12,84	0,00	158,52	5,25	3.872,35	157
Čepin	8.268,06	7,67	62,51	0,00	108,57	9,60	8.456,41	401
Darda	4.651,17	6,18	2,20	0,00	121,72	128,40	4.909,67	224
Donja Motičina	720,36	43,31	3,10	4,21	40,10	1,47	812,55	55
Draž	5.910,09	68,42	161,85	35,54	148,41	68,47	6.392,78	206
Drenje	3.916,24	76,98	58,47	480,20	648,82	70,50	5.251,21	287
Đurđenovac	5.122,40	89,24	239,98	0,31	125,16	8,00	5.585,09	334
Erdut	7.886,57	4,80	6,51	564,54	268,81	25,35	8.756,58	449
Ernestinovo	2.347,28	0,85	10,12	0,67	19,27	1,90	2.380,09	130
Feričanci	1.162,20	24,27	2,16	120,40	62,67	15,87	1.387,57	95
Gorjani	3.835,65	4,52	0,12	0,00	71,92	12,18	3.924,39	102
Jagodnjak	6.973,94	13,03	22,31	0,08	110,94	0,59	7.120,89	194
Kneževi Vinogradi	11.528,66	42,74	68,85	538,02	324,88	58,67	12.561,82	293
Koška	6.286,31	65,96	57,56	0,00	84,57	2,86	6.497,26	275
Levanjska Varoš	930,89	236,91	99,92	3,80	205,39	25,59	1.502,50	104
Magadenovac	5.231,41	56,66	230,29	0,08	55,80	7,09	5.581,33	183
Marijanci	4.016,82	24,14	38,34	0,05	71,66	47,65	4.198,66	184
Petlovac	4.871,99	72,77	49,61	0,01	53,93	7,67	5.055,98	125
Petrijevci	2.713,47	7,03	27,28	0,04	200,69	17,88	2.966,39	108
Podgorač	7.238,21	57,68	35,08	1,43	102,59	24,63	7.459,62	270
Podravska Moslavina	2.315,40	3,91	35,37	0,00	23,83	0,43	2378,94	147
Popovac	3.970,84	7,85	15,59	51,04	64,20	12,83	4.122,35	90
Punitovci	3.182,09	0,51	0,00	0,18	28,37	3,41	3.214,56	174
Satnica Đakovačka	2.843,80	35,90	19,02	0,05	72,43	15,40	2.986,60	123
Semeljci	7.110,89	4,16	0,00	0,02	114,78	3,06	7.232,91	287
Strizivojna	1.461,53	15,68	12,06	0,17	14,26	2,94	1.506,64	130
Šodolovci	4.609,71	1,11	21,82	0,04	70,04	1,85	4.704,57	267
Trnava	2.079,48	71,09	4,87	60,85	185,04	13,89	2.415,22	169
Viljevo	5.356,12	10,60	185,07	0,00	57,66	52,91	5.662,36	271
Viškovci	2.874,89	4,42	0,00	0,17	47,96	12,13	2.939,57	102
Vladislavci	2.256,51	3,11	18,11	0,00	31,38	1,39	2.310,50	113
Vuka	1.866,75	1,39	0,00	0,06	14,23	0,94	1.883,37	96
UKUPNO	197.296,06	1.717,09	2.184,14	2.051,42	5.616,79	858,04	209.723,54	11.275

Izvor: APPRRR Prikaz podataka iz ARKOD na dan 31. prosinca 2025. o parcelama prema vrstama uporabe poljoprivrednog zemljišta u gradu/općini i broju poljoprivrednih gospodarstava prema sjedištu

Poljoprivredno gospodarstvo čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na području Republike Hrvatske. Prema članku 3. Zakona o poljoprivredi ("Narodne novine" broj 118/18., 42/20., 127/20., 52/21., 152/22. i 152/24.) poljoprivrednik je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost na poljoprivrednom gospodarstvu, a obuhvaća: obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo, obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te druga pravna osoba. U Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2025. godine u Upisnik poljoprivrednika upisano je ukupno 154.245 poljoprivrednih gospodarstava, od toga 11.275 su s područja Osječko-baranjske županije, što je u odnosu na 2024. godinu smanjenje za 487 poljoprivrednih gospodarstava.

Prema organizacijskom obliku od toga 8.540 su obiteljska poljoprivredna gospodarstva, 1.919 samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva, 384 obrti, 350 trgovačka društva, 41 zadruge i 41 ostali organizacijski oblici. Kategorija samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva kao samostalna kategorija počela se voditi od 2020. godine, a do tada se vodila zajedno s kategorijom obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Tablica 2. Kategorije upisanih poljoprivrednih gospodarstva u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva

	Kategorije upisanih poljoprivrednih gospodarstva u Upisnik poljoprivrednika	**Republika Hrvatska**		**Osječko-baranjska županija**	
		2024.	2025.	2024.	2025.
1.	Obiteljska poljoprivredna gospodarstva	118.859	109.588	9.048	8.540
2.	Samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva	35.862	38.179	1.884	1.919
3.	Obrt	2.472	2.460	382	384
4.	Trgovačka društva	3.460	3.459	361	350
5.	Zadruge	352	340	42	41
6.	Ostali	222	219	45	41
	U k u p n o	**161.227**	**154.245**	**11.762**	**11.275**

Izvor: APPRRR, Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Obrazovna struktura nositelja poljoprivrednih gospodarstava nije povoljna, od 11.275 poljoprivrednih gospodarstava s područja Županije 10% nositelja ima visoko školsko obrazovanje, 44% nositelja ima srednjoškolsko obrazovanje, 15% ima osnovnoškolsko obrazovanje, 2% nema završenu osnovnu školu, a za 29% nositelja poljoprivrednih gospodarstava nema podataka o stupnju obrazovanja. Ovo je osobito važno jer modernizacija poljoprivrede, ekološka i organska poljoprivreda, plasman proizvoda i povlačenje sredstava iz fondova zahtjeva višu razinu znanja i specijalizacije, ali omogućuje i viši stupanj održivosti.

Tablica 3. Stupanj obrazovanja nositelja poljoprivrednih gospodarstava upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstva u 2025. godini

	Kategorije upisanih poljoprivrednih gospodarstva u Upisnik poljoprivrednika	**Stupanj obrazovanja**				
		Nema podataka	Nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SS	VSS
1.	Obiteljska poljoprivredna gospodarstva	2.271	241	1.430	3.811	777
2.	Samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva	580	33	221	872	213
3.	Obrt	186	-	16	142	40
4.	Trgovačka društva	165	-	4	94	87
5.	Zadruge	19	1	2	13	6
6.	Ostali	29	-	1	9	12
	UKUPNO	3.250	275	1.674	4.941	1.135

Izvor: APPRRR, Upisnik poljoprivrednika, Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Također starosna dob svih poljoprivrednih gospodarstava na području Županije nije povoljna: 2.148 nositelja je mlađe od 41 godinu (19%), 953 nositelja je u dobi od 41 do 45 godina (8%), 915 nositelja je u dobi od 46 do 50 godina (8%), 2.339 nositelja je u dobi od 51 do 60 godina (21%), 1.460 nositelja je u dobi od 61 do 65 godine (13%), a 3.460 nositelja su preko 65 godina (31%). U 2025. godini na području Županije prema podacima iz ARKOD-a ukupno 11.275 poljoprivrednih gospodarstava obrađivalo je 209.723,54 hektara kako slijedi:

Tablica 4. Broj poljoprivrednih gospodarstava s obzirom na površine koje obrađuju u Osječko-baranjskoj županiji od 2021.-2025. godine

God.	do 3 ha		3 - 20 ha		20 - 100 ha		100 - 1500 ha		> 1500	
	PG	**Povr.**	**PG**	**Povr.**	**PG**	**Povr.**	**PG**	**Povr.**	**PG**	**Povr.**
2021.	5.905	5.666	5.113	31.336	1.324	61.154	327	72.109	7	41.938
2022.	5.413	5.429	5.114	31.644	1.314	61.096	323	71.124	7	41.562
2023.	5.210	5.293	5.185	31.433	1.323	61.304	332	72.523	6	40.596
2024.	4.872	4.910	3.985	30.901	1.308	61.220	325	72.720	6	40.596
2025.	5.651	4.812	3.847	29.825	1.325	61.471	325	71.280	7	42.214

Izvor: APPRRR, Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Vrijednost otkupa i prodaje poljoprivrednih proizvoda u 2025. godini iznosila je 1.541,5 milijuna eura. Od toga je vrijednost prodaje iz vlastite proizvodnje poslovnih subjekata iznosila 1.000,4 milijuna eura ili 64,9%, dok je vrijednost otkupa od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava iznosila 541,1 milijun eura ili 35,1%.

U usporedbi s 2024. godinom, vrijednost otkupa i prodaje poljoprivrednih proizvoda porasla je za 4,4%, pri čemu je vrijednost prodaje iz vlastite proizvodnje poslovnih subjekata porasla za 10,6%, dok je vrijednost otkupa od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava pala za 5,3%. Na porast ukupne vrijednosti otkupa i prodaje na godišnjoj razini utjecao je porast otkupnih i prodajnih količina biljne proizvodnje, dok je vrijednost stočnih proizvoda porasla zbog porasta otkupnih i prodajnih cijena i količina tih proizvoda.

Tablica 5. Vrijednost otkupljenih a prodanih poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2023. - 2025. godini

	2023.	**2024.**	**2025.**
Ukupno	1.450.820.850	1.475.909.690	1.541.516.917
Otkup od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	534.233.762	571.615.904	541.113.314
Prodaja iz vlastite proizvodnje poslovnih subjekata	916.587.088	904.293.786	1.000.403.603

Izvor: Državni zavod za statistiku, Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

U tablici 6. prema podacima Državnog zavoda za statistiku razvidno je kako kod biljnih proizvoda najveći udio u strukturi vrijednosti otkupa i prodaje u 2025. godini imaju skupine žitarica 37,0%, uljarice 18,5%, vina 14,2% i povrće 9,4%. U skupinama žitarica i uljarica vrijednost je pala zbog pada otkupnih i prodajnih količina. U skupini vina vrijednost je porasla zbog povećanih otkupnih i prodajnih cijena, dok su na porast vrijednosti u skupini povrća utjecale veće otkupne i prodajne količine.

U strukturi vrijednosti stočarstva najveći udio čine goveda 29,7%, kravlje mlijeko 25,0%, svinje 20,8% i perad 14,0%. U skupinama mlijeka i peradi vrijednost je porasla zbog viših otkupnih i prodajnih količina i cijena. Na porast vrijednosti u skupini goveda utjecao je porast otkupnih i prodajnih cijena, dok je u skupini svinja vrijednost pala zbog pada otkupnih i prodajnih cijena.

Tablica 6. Vrijednost otkupljenih prodanih poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj u 2024. i 2025. godini, Izvor: Državni zavod za statistiku

	Ukupno	Otkup od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	Prodaja iz vlastite proizvodnje poslovnih subjekata	Ukupno	Otkup od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	Prodaja iz vlastite proizvodnje poslovnih subjekata
	2024. godina			**2025. godina**		
Ukupno	**1.475.909.690**	**571.615.904**	**904.293.786**	**1.541.516.917**	**541.113.314**	**1.000.403.603**
Žitarice	293.097.595	187.368.382	105.729.213	277.727.879	161.534.407	116.193.472
Suho mahunasto povrće	243.569	15	243.554	123	123	-
Krumpir	28.426.290	16.133.381	12.292.909	28.261.725	16.831.141	1.1430.584
Uljano sjemenje	150.451.435	92.080.001	58.371.434	138.944.305	82.840.962	56.103.343
Šećerna repa i sjemenje šećerne repe	13.464.121	4.408.725	9.055.396	17.410.306	3.750.060	13.660.246
Neprerađeni duhan	20.883.810	20.412.347	471.463	26.167.721	25.502.868	664.853
Krmni usjevi	8.227.405	544.248	7.683.157	10.309.307	1.481.236	8.828.071
Rezano cvijeće i cvjetni pupovi	36.286	6.579	29.707	58.051	10.532	47.519
Bilje za parfimeriju i farmaciju	7.745.480	2.672.844	5.072.636	12.463.208	4.007.515	8.455.693
Ostalo povrće, svježe, dinje i lubenice	62.963.806	25.681.354	37.282.452	70.311.064	27.478.079	42.832.985
Sadni materijal	2.990.460	280	2.990.180	2.700.571	6.280	2.694.291
Grožđe	12.116.244	10.044.628	2.071.616	12.593.307	10.005.305	2588.002
Ostalo voće, orasi i dr koštuničavo voće	34.464.553	12.999.093	21.465.460	40.056.276	12.238.113	27.818.163
Vino	104.255.098	253.254	104.001.844	106.932.194	1.036.064	105.896.130
Maslinovo ulje	6.666.508	542.521	6.123.987	6.720.256	805.383	5.914.873
Goveda, živa	198.606.071	37.697.871	160.908.200	234.686.767	36.871.769	197.814.998
Sirovo kravlje mlijeko	179.397.500	107.900.176	71.497.324	198.065.567	107.414.189	90.651.378
Konji, magarci, mule i mazge, žive	575.215	575.215	-	885.601	620.580	265.021
Ovce i koze, žive	2.783.926	2.364.878	419.048	2.761.158	2.487.772	273.386
Sirovo ovčje i kozje mlijeko	4.540.929	4.174.789	366.140	4.742.995	4.336.051	406.944
Svinje, žive	167.028.454	15.531.470	151.496.984	164.730.323	11.909.010	152.821.313
Perad, živa	105.316.090	29.235.102	76.080.988	111.101.232	27.930.127	83.171.105
Kokošja jaja	70.392.244	121.033	70.271.211	71.615.598	71.651	71.543.947
Ostale uzgojene životinje, žive	13.278	13.278	-	13.524	13.524	-
Proizvodi od uzgojenih životinja	1.157.262	851.692	305.570	2.209.260	1.920.231	289.029
Sirove kože , osim janjeće kože	66.061	2.748	63.313	48.599	10.342	38.257

Cijene u poljoprivrednoj proizvodnji u 2025. godini

Indeksi cijena poljoprivrednih proizvoda obuhvaćaju proizvode biljne i stočne proizvodnje. U proizvode biljne proizvodnje ubrajaju se žitarice, industrijsko bilje, krmno bilje, povrće, cvijeće i sadnice, krumpir (uključujući sjemenski), voće, vino i maslinovo ulje od sirovina iz vlastite proizvodnje. Proizvodi stočne proizvodnje su goveda, svinje, konji, ovce i koze, perad, ostale životinje, mlijeko, konzumna jaja i ostali stočni proizvodi.

U usporedbi s 2020. godinom, prosječne proizvođačke cijene poljoprivrednih proizvoda u 2025. godini porasle su za 42,9%, dok su u usporedbi s 2024. porasle za 3,8%. Na porast cijena poljoprivrednih proizvoda u 2025. godini u usporedbi s 2020. godinom utjecale su cijene biljnih proizvoda, koje su više za 38,3%, te cijene žive stoke, peradi i stočnih proizvoda, koje su više za 49,6%.

Cijene biljnih proizvoda porasle su za 2,9% u odnosu na 2024. godinu. Na taj porast utjecale su veće cijene žitarica za 3,2%, industrijskog bilja za 4,0%, vina za 13,8% i povrća za 0,7%. Cijene žive stoke, peradi i stočnih proizvoda porasle su za 5,1% u odnosu na 2024. godinu. Od važnijih proizvoda stočarstva porasle su cijene u skupini goveda za 21,0%, mlijeka za 4,0% i peradi za 2,0%, dok su cijene svinja pale za 13,4%.

Cijene dobara i usluga za tekuću uporabu u poljoprivrednoj proizvodnji čine proizvodi utrošeni za tekuću proizvodnju i usluge održavanja opreme (strojeva i materijala), poljoprivrednih zgrada i ostale usluge. U 2025. godini cijene tih dobara i usluga veće su za 40,3% u usporedbi s 2020. godinom, dok su u usporedbi s 2024. godinom veće za 1,8%. U usporedbi s 2020. godinom prosječne proizvođačke cijene poljoprivrednih proizvoda u 2024. godini porasle su za 38,3%, dok su u usporedbi s 2023. godinom porasle za 2,5%. Na porast cijena poljoprivrednih proizvoda u 2024. godini u usporedbi s 2020. godinom utjecale su cijene biljnih proizvoda, koje su više za 35,6%, te cijene stoke i stočnih proizvoda koje su više za 42,3%.

I. BILJNA PROIZVODNJA

U Republici Hrvatskoj u 2025. godini biljna proizvodnja odvijala se na 1.234.225,48 ha obrađenih poljoprivrednih površina, od toga je na 125.665,00 ha bila zastupljena ekološka proizvodnja. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku o biljnoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj, procjenjuje se da je u Republici Hrvatskoj u 2025. godini povećana proizvodnja pšenice i to za 235.000 tona u odnosu na prošlu godinu. Nadalje, u usporedbi s prošlogodišnjom ostvarenom proizvodnjom u 2024. godini povećana je i procijenjena proizvodnja silažnoga kukuruza za 67.000 tona, ječma za 58.000 tona, suncokreta za 24.000 tona i uljane repice za 8.000 tona.

Također, procjenjuje se da je u 2025. godini smanjena proizvodnja kukuruza za zrno za 365.000 u odnosu na 2024. godinu. Također, u usporedbi s prošlogodišnjom ostvarenom proizvodnjom, smanjena je proizvodnja šećerne repe za 65.000 tona, soje za 55.000, krumpira (ranoga, kasnoga i sjemenskoga) za 24.000 tona, lucerne za 21.000 tona i zobi za 5.000 tona.

1. STRUKTURA PROLJETNE I JESENSKE SJETVE U SUSTAVU POTPORA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Proljetna sjetva u 2025. godini zastupljena je s 64,9% od ukupnih površina u proizvodnoj godini, a jesenska sjetva s 35,1%. Odnosi u strukturi sjetve i plodoreda ovise o više čimbenika među kojima je najvažniji cijena robe na tržištu, mogućnost otkupa i skladištenja, te rokovi plaćanja i preduvjeti ostvarivanja i pravila tzv. zelenoga plaćanja. Odstupanja koja se događaju u pojedinim godinama nisu značajna, ali na njih najviše utječe tržište odnosno potražnja za pojedinim kulturama ili tržišni viškovi koji utječu da se te kulture ne siju iduće godine. U proljetnoj sjetvi 2025. godine bio je smanjen interes za sjetvom kukuruza koja se odvijala na 54.587 ha i soje koja se odvijala na 15.172 ha, a proizvodnja suncokreta odvijala se na 27.613 ha, što je za 428 ha manje u odnosu na prethodnu godinu. Struktura proljetne i jesenske sjetve u Osječko-baranjskoj županiji pokazuje kako je proizvodnja žitarica zastupljena s 60,0%, dok su uljarice zastupljene s 15,0% a šećerna repa s 1,6%.

Tablica 7. Prikaz strukture proljetne sjetve 2024. i 2025. godine na području Osječko-baranjske županije

Redni broj	Kulture	2024. ha	2025. ha
1.	Kukuruz	55.690	54.587
2.	Šećerna repa	4.243	3.512
3.	Suncokret	28.329	27.613
4.	Soja	21.573	15.172
5.	Ostale jara žitarice	2.230	3.112
6.	Krmno bilje, livade	13.519	15.203
OSTALO (voće, v. loza, lj. bilje, duhan, povrće i dr.)		9.727	16.959
UKUPNO		135.311	136.158
1.	Pšenica	51.004	47.988
2.	Ječam (ozimi)	15.245	15.268
3.	Uljana repica	3.456	3.973
4.	Ostale ozime žitarice	3.331	4.881
5.	Ugar	1.805	1.334
UKUPNO		74.841	73.566
SVEUKUPNO (proljetne i jesenske kulture)		**210.152**	**209.724**

Izvor: APPRRR, Agronet, Tražene kulture na jedinstvenom zahtjevu za 2024 i 2025. godinu Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Usporedbom podataka iz Agroneta tražene kulture na jedinstvenom zahtjevu iz 2024. i 2025. godine, razvidno je smanjenje površina u sustavu potpora na području Osječko-baranjske u 2025. godini za 428 ha, i sada u sustavu potpora ima 209.724 ha.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ukupna vrijednost otkupljenih a prodanih poljoprivrednih proizvoda u biljnoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj u 2025. godini iznosila je 750.656.293 eura, što je povećanje u odnosu na 2024. godinu za 0,6% i iznos od 4.623.633 eura.

2. ŽETVA I OTKUP PŠENICE RODA 2025. GODINE

U Hrvatskoj je proizvodnja pšenice roda 2025. godine organizirana na površini od 154.200 hektara (APPRRR/Agronet). Površine pod pšenicom povećane su za gotovo 12% u odnosu na 2024. godinu. Prema privremenim rezultatima Državnog zavoda za statistiku, prosječan prirod pšenice u 2025. godini iznosio je 6,7 t/ha te je u Hrvatskoj u 2025. godini proizvedeno oko 1,05 milijuna tona pšenice ili 29% više nego 2024. godine.

Na području Osječko-baranjske županije procjenjuje se kako je u 2025. ostvaren prosječan prirod pšenice od 8 t/ha i prema više pokazatelja 2025. godina bila je jedna od najuspješnijih godina u proizvodnji pšenice uopće.

U tablici je prikazan usporedni pregled žetvenih površina, priroda i proizvodnje od 2019. do 2025. godine za pšenicu, ječam i uljanu repicu.

Tablica 8. Pregled žetvenih površina, procjene priroda i proizvodnje u Osječko-baranjskoj županiji od 2019. do 2025. godine.

KULTURA	Žetvene površine, prirodi i proizvodnja u tonama	Godina						
		2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Pšenica	Žetvene površine	43.000	43.627	46.470	50.300	50.900	43.700	50.100
	Proizvedeno	266.600	327.203	357.819	362.160	305.400	284.000	400.800
	Prirod	6,2	7,5	7,7	7,2	6	6,5	8
Ječam	Žetvene površine	13.630	15.195	13.800	16.170	18.350	16.400	17.100
	Proizvedeno	74.965	101.806	93.840	106.000	101.000	98.400	123.100
	Prirod	5,5	6,7	6,8	7	5,5	6	7,2
Uljana repica	Žetvene površine	14.376	13.357	8.940	5.570	2.700	3.500	4.600
	Proizvedeno	43.128	33.393	22.350	14.480	7.290	8.800	16.100
	Prirod	3,0	2,5	2,5	2,6	2,7	2,5	3,5

Izvor: HGK Županijska komora Osijek

3. BERBA KASNIH USJEVA RODA 2025. GODINE

Na poljoprivrednim površinama Osječko-baranjske županije berba važnijih kasnih usjeva prema podacima APPRR-a (Agronet) obavljena je na nešto manje od 110.000 ha. U strukturi jesenske berbe prevladavao je kukuruz na 55.800 ha, suncokret je požnjeven s 29.500 ha, soja s 19.200 ha i šećerna repa s 3.500 ha.

U 2025. godini povećane su površine pod suncokretom za 4% (+1.200 ha), a smanjene su površine pod šećernom repom za 17% i sojom za 11% u odnosu na 2024. godinu. Kukuruz je ovršen s približno iste površine kao 2024. godine.

3.1. Ostvareni prirodi kasnih usjeva roda 2025. godine

Izuzetna suša u 2025. godini negativno se odrazila na urode jarih usjeva, posebice na kukuruz i soju. Suncokret je dobro podnio sušu.

U berbi kasnih usjeva 2025. godine ostvareni su sljedeći prirodi prikazani u tablici.

Tablica 9. Procjena priroda kasnih usjeva roda 2025. godine u Osječko-baranjskoj županiji

Kultura	Zasijane površine (ha)	Prosječni prinos (t/ha)	Ukupno tona
Kukuruz	55.800	6,4	357.100
Šećerna repa	3.500	57	199.500
Suncokret	29.500	4	118.000
Soja	19.200	2	38.400

Izvor: HGK Županijska komora Osijek

4. JESENSKA SJETVA 2025. GODINE

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2025. godini, u usporedbi s 2024. godinom, površina zasijana žitaricama povećana je za 4,5%. Povećane su i površine zasijane ozimom pšenicom, za 9,7%, dok je površina zasijana ozimim ječmom smanjena za 8,8%. U strukturi ukupnih površina zasijanih žitaricama u 2025. godini najviše su zastupljeni ozima pšenica sa 68,5% i ozimi ječam s 22,4%. Površina zasijana uljanom repicom, koja u ukupno zasijanoj površini u 2025. godini sudjeluje sa 10,1%, povećana je za osam tisuća hektara.

Ukupne površine zasijane u jesenskoj sjetvi povećane su za 7,5% u usporedbi s prethodnom godinom.

4.1. Jesenska sjetva ozimih kultura u 2025. godini u Osječko-baranjskoj županiji

Tablica 10. Kulture i površine u jesenskoj sjetvi 2025. godine

KULTURA	Zasijano
Pšenica	50.300
Ječam	13.700
Ostale ozime žitarice	4.500
Uljana repica	7.800
UKUPNO	**76.300**

Izvor: APPRRR/Agronet (obrada HGK Županijska komora Osijek)

4.2. Očekivana proizvodnja važnijih ozimih kultura na poljima Osječko-baranjske županije

S obzirom na zasijane površine u jesenskoj sjetvi 2025. godine na području Osječko-baranjske županije i vrlo dobre vremenske uvjete, koji su pratili vegetaciju ozimih kultura, ostvareni su gotovo rekordni urodi. Procjenjuje se da je proizvedeno više od 400.000 tona pšenice, oko 100.000 tona ječma i više od 27.000 tona uljane repice.

Tablica 11. Očekivana proizvodnja ozimih usjeva

KULTURA	Sjetvena površina (ha)	Procijenjeni prirod t/ha	Procijenjena ukupna proizvodnja/tona
Pšenica	50.300	8	402.400
Ječam	13.700	7,2	98.600
Uljana repica	7.800	3,5	27.300

Izvor: HGK Županijska komora Osijek

5. PROLJETNA SJETVA 2026. GODINE NA POVRŠINAMA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Sjetva pripada među najvažnije agrotehničke mjere u biljnoj proizvodnji. Greške koje se naprave u sjetvi su nenadoknadive i kasnije se ne mogu ispraviti, poput izbora sorte, kvalitete sjemena, količine sjemena za sjetvu.

5.1. Pregled proljetne sjetve po kulturama

Tablica 12. Struktura proljetne sjetve po kulturama u 2026. godini

Kultura	Zasijano (ha)	% u sjetvi
Kukuruz	54.080	43,7
Suncokret	35.580	28,7
Soja	12.900	10,4
Krmno bilje	14.600	11,8
Šećerna repa	3.540	2,6
Jare žitarice	1.500	1,5
Povrće	1.600	1,3
UKUPNO	**123.800**	**100**

Izvor: APPRRR/Agronet (obrada HGK Županijska komora Osijek)

Kako je vidljivo iz tablice procjenjuje se da je proljetna sjetva obavljena na približno 124.000 ha. U strukturi proljetne sjetve tradicionalno najveći udio ima kukuruz, a zatim slijedi suncokret, čije površine značajno rastu u proteklih pet godina. Slijedi krmno bilje te soja, kod koje se bilježi smanjenje sjetvenih površina u protekle dvije godine, kada je površina pod sojom smanjena za čak 33%. Glavni razlog za to su velike štete koje na soji nastaju zbog suše. Smanjene su u odnosu na 2025. godinu i površine pod povrćem.

6. VOĆARSTVO I VINOGRADARSTVO

Pod višegodišnjim nasadima voća prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju ukupno je u intenzivnoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj 36.427 ha, što je smanjenje u odnosu na prethodnu godinu od 2,4%, odnosno 899 ha. Od toga na području Osječko-baranjske županije je 5.255 ha, što je u odnosu na 2025. godinu smanjenje od 1,5% odnosno 82 ha.

Najzastupljenije voćne vrsta u Hrvatskoj su orah i lijeska na koje otpada 41% površina ili 15.252 ha, zatim šljiva 8% odnosno 3 046 ha, jabuka s 8% odnosno 2.981 ha i višnja 5% odnosno 1.707 ha.

Najzastupljenija voćna vrsta na području Županije je lijeska s 1.418 ha i orah s 1.165 ha. Lijeska bilježi povećanje zasađenih površina od 30 ha u odnosu na 2024. godinu, a sve ostale voćne vrste bilježe smanjenje proizvodnih površina u odnosu na prethodnu godinu. Iz tablice 13. Zasađene voćne vrste u sustavu potpora na području Osječko-baranjske županije u razdoblju 2021. - 2025. godine vidljivi su trendovi, prema kojima se u posljednjih pet godina bilježi kontinuirano smanjenje površina pod jabukama, kruškama, nektarinama, breskvama, a površine zasađene lijeskom u odnosu na 2021. godinu bilježe rast od 303 ha ili 21,4%.

Tablica 13. Zasađene voćne vrste u sustavu potpora na području Osječko-baranjske županije u razdoblju 2021. - 2025. godine

Red. br.	Kulture	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
		ha	ha	ha	ha	ha
1.	Orah	1.295	1.290	1.215	1.168	1.165
2.	Lijeska	1.115	1.352	1.450	1.388	1.418
3.	Višnja	806	775	700	648	637
4.	Jabuka	656	594	555	544	492
5.	Šljiva	531	539	528	512	495
6.	Miješani nasad	210	250	340	382	375
7.	Marelica	176	162	148	136	133
8.	Breskva	106	75	70	57	56
9.	Kruška	92	83	79	78	73
10.	Aronija	88	78	79	74	70
11.	Trešnja	65	98	76	68	67
12.	Lubenice	50	40	26	40	39
13.	Nektarine	42	26	25	25	23
14.	Jagoda	19	22	22	19	15
15.	Kupina	9	9	9	7	6
16	Ostalo	91	129	117	191	191
	UKUPNO	**5.351**	**5.522**	**5.439**	**5.337**	**5.255**

Izvor: APPRRR, Tražene kulture na jedinstvenom zahtjevu za 2025. godinu

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, ukupna vrijednost otkupljenog a prodanog voća u Republici Hrvatskoj u 2025. godini iznosila je 40.056.276 eura, što je povećanje u odnosu na 2024. godinu za 5.591.723 eura (16,2%), s tim da je otkup voća od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava 27.478.079 eura.

U 2025. godini u Hrvatskoj u usporedbi s 2024. godinom smanjila se proizvodnja voća: jabuka za 8.745 tona, šljiva za 4.825 tona, višanja za 3.837 tona, krušaka za 826 tona, lješnjaka za 810 tona, bresaka i nektarina za 975 tona, trešanja za 488 tona, marelica za 394 tone, oraha za 145 tona i smokava za 255 tona. (Državni zavod za statistiku, Priopćenje od 31. ožujka 2026. godine, Proizvodnja povrća, voća i grožđa).

U Osječko-baranjskoj županiji, s obzirom na klimu i tlo, postoje optimalni uvjeti za proizvodnju voća i grožđa. Međutim, površine zasađene voćnjacima i vinogradima ne zadovoljavaju potrebe Republike Hrvatske za proizvodnjom voća i grožđa. Nedostatak površina zasađenih voćnjacima i vinogradima te nedovoljna proizvodnja voća i grožđa rezultira sve većim uvozom. Budući da je proizvodnja voća i grožđa znatno profitabilnija u odnosu na ratarsku proizvodnju, nameće se potreba za povećanjem površina zasađenih voćnjacima i vinogradima.

Za postizanje boljih ekonomskih rezultata i bolje kakvoće voća neophodni su skladišni i hlađeni prostori za čuvanje voća. Ukupan kapacitet ULO - hladnjača na području Osječko-baranjske županije je oko 10.210 tona i to u Donjem Miholjcu 2.500 tona, Čemincu kapaciteta 2.100 tona, Kneževim Vinogradima kapaciteta 2.700 tona i Regionalni distribucijski centar Osječko-baranjske županije d.o.o. Osijek s kapacitetom skladišnog prostora u ULO režimu i dinamičkoj atmosferi 2.910 tona (20 komora kapaciteta 150 tona i 6 komora kapaciteta 60 tona). U cilju povećanja vrijednosti proizvoda potrebno je kontinuirano poboljšanje pakiranja i konfekcioniranja proizvoda. U Republici Hrvatskoj ukupni kapaciteti ULO hladnjača u centrima za otkup voća i povrća iznose oko 40.000 tona, a prema procjenama Hrvatske voćarske zajednice, s obzirom na dosadašnja ulaganja u nove voćnjake, bit će potrebno povećati skladišne kapacitete (ULO hladnjače) na oko 120.000 tona. Također, problem predstavlja činjenica što ULO hladnjače nisu ravnomjerno raspoređene.

Regionalni distribucijski centar Osječko-baranjske županije d.o.o. Osijek, sukladno Ugovoru o upravljanju regionalnim-distribucijskim centrom za voće i povrće koji je zaključio s Osječko-baranjskom županijom, objavio je 4. lipnja 2025. godine na svojim internetskim stranicama Javni poziv za korištenje skladišno uslužnih kapaciteta regionalnog-distribucijskog centra za voće i povrće u vlasništvu Osječko-baranjske županije. Predmet Javnog poziva je prikupljanje pisanih ponuda za korištenje skladišno-uslužnih kapaciteta regionalnog-distribucijskog centra za voće i povrće, a koje uključuje: prihvat, obradu i skladištenje voća i povrća u odgovarajućoj ambalaži odnosno box paletama dimenzija 1200x1000x760 mm (kapacitet box palete = cca 300 kg), u komorama s kontroliranom atmosferom sustava U.L.O., dinamičkom atmosferom (DA) i normalnom atmosferom (NA), sortiranje i pakiranje voća i povrća (pranje, čišćenje, četkanje/poliranje, sušenje površinske vode s plodova i klasiranje) putem postojećih tehnoloških linija i korištenje proizvodnog pogona za proizvodnju bistrog, mutnog i kašastog soka, a namijenjen je priznatim proizvođačkim organizacijama u sektoru voća i povrća, poljoprivrednim proizvođačima (obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačkim društvima ili zadrugama registriranim za obavljanje poljoprivredne djelatnosti) kao i drugim pravnim osobama registriranim za obavljanje djelatnosti za poljoprivredu i hranu.

Temeljen objavljenog Javnog poziva iskazan je interes korisnika za dugotrajno skladištenje u ULO režimu u ukupnoj količini od 3.025 tona. Zaključno sa 17. prosincem 2025. godine potpisan je 21 ugovor s ukupno 2.677 tona, što čini 92% popunjenosti raspoloživog kapaciteta.

Tijekom 2025. godine potpisani su i ugovori za proizvodnju soka što čini ukupno 22.230 l soka (gusti i bistri), a povećan je interes za uslugama sortiranja i pakiranja voća i povrća. Obzirom na navedeni interes proizvođača planirana je kupovina stroja za pakiranje u mrežice, koji kao takav nedostaje za punu uslugu u sektoru sortiranja i pakiranja.

U Republici Hrvatskoj prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (Vinski registar za 2025. godinu) ukupno je prijavljeno 16.399 ha vinograda, što je u odnosu na 2024. godinu smanjenje od 390 ha. Od ukupnih površina pod vinogradima, na područje Županije otpada 12,6%, odnosno 2.079 ha, što je za 33 ha manje u odnosu na prethodnu godinu. Vinogradarskom proizvodnjom na području Županije bave se 493 poljoprivredna gospodarstava, za 18 poljoprivrednih gospodarstva manje u odnosu na 2024. godinu.

Broj subjekata upisanih u Vinogradarski registar na dan 31. prosinca 2025. godine (Podaci se odnose na broj subjekata upisanih u VR prema kategorijama sukladno članku 4. stavak 1. podstavak d) Pravilnika o vinarstvu ("Narodne novine" broj 81/22., 75/23., 81/23., 82/24. i 5/26.) na području Republike Hrvatske je 28.038 poljoprivrednih gospodarstava, od toga fizičkih osoba 26.663, obrta 580 i pravnih osoba 795.

Ukupna prijavljena proizvodnja grožđa iznosila je 11.563,93 tona i 76.718,08 hl vina. Po kvaliteti vina 75.868,25 hl odnosi se na kvalitetno i vrhunsko vino i 849,83 hl na ostala vina. Ostvarena je veća proizvodnja vina u odnosu na prethodnu 2024. godinu za 3.413 hl.

Tablica 14. Površina i broj poljoprivrednih gospodarstava (PG), a pod vinogradima na području Osječko-baranjske županije

	0,1 do 5 ha		5 do 10 ha		10 do 50 ha		50 do 100 ha		100 do 200 ha		> 200 ha		Ukupno	
OBŽ	ha	Broj PG	ha	Broj PG	ha	Broj PG	ha	Broj PG	ha	Broj PG	ha	Broj PG	**ha**	**Br. PG**
	330	453	139	22	220	13	52	1	336	2	1.000	2	2.079	493
RH	8.732	27.217	1.242	184	2.173	128	584	10	1.017	7	2.651	6	16.399	27.552

Tablica 15. Prijavljena proizvodnja grožđa i vina za vinsku 2025. godinu po kategorijama kvalitete

Županija sjedišta	Grožđe(t)	Vino (hl)	Vrhunsko i kvalitetno vino	Sortno vino	Vino bez ZOI	Ostalo vino	Broj podnositelja
Bjelovarsko-bilogorska	173,67	961,55	262,1	182,25	517,2	0,0	29
Brodsko-posavska	145,56	620,73	452,6	66,8	85,53	15,8	36
Dubrovačko-neretvanska	5.835,32	35.473,08	29.120,79	4.894	1.312,29	146	317
Grad Zagreb	6.617,3	15.811,5	9.445,77	5.934,5	418,53	12,7	63
Istarska	9.991,62	73.071,34	59.304,76	4.583,92	9.150,36	32,3	241
Karlovačka	291,37	1.882,45	1.675,04	94,81	112,6	0,0	29
Koprivničko-križevačka	559,37	3.494,69	2.353,8	417,21	652,4	71,28	61
Krapinsko-zagorska	991,27	6.861,77	3.988,11	273,2	2.600,46	0,0	151
Ličko-senjska	31,59	181,68	152,78	0,0	28,9	0,0	4
Međimurska	2.262,36	14.176,72	11.640,3	467,62	1.916,8	152	120
Osječko-baranjska	**11.563,93**	**76.718,08**	**75.868,25**	**296,88**	**499,15**	**53,8**	**91**
Požeško-slavonska	8.964,62	59.067,84	58.710,14	259,3	95,8	2,6	80
Primorsko-goranska	1.606,33	1.1051,12	7.495,36	2.975,89	579,87	0,0	58
Sisačko-moslavačka	456,85	2.566,79	1.946,43	374,2	234,86	11,3	49
Splitsko-dalmatinska	1.677,26	10.054,95	7.839,48	809,67	1.373,05	32,75	179
Šibensko-kninska	1.058,73	5.828,54	4.519,74	54,14	1.254,66	0,0	143
Varaždinska	992,45	6.442,8	2.433,48	178,3	3.831,02	0,0	113
Virovitičko-podravska	1.277,6	8.180,23	7.292,9	750,0	137,33	0,0	45
Vukovarsko-srijemska	11.487,46	81.750,76	59.506,01	15.043,85	7.166,9	34,0	53
Zadarska	932,56	4.797,32	3.403,7	365,31	827,91	200,4	149
Zagrebačka	12.835,76	27.199,83	10.508,98	10.348,95	6.341,9	0,0	222
UKUPNO	**79.752,98**	**446.193,77**	**357.920,52**	**48.370,8**	**39.137,52**	**764,93**	**2.233**

Izvor: APPRRR Podaci iz vinogradarskog registra za 2025. godinu (tablica 13. i 14.)
**Vinska godina 2024. (01.08.2024. - 31.07.2025.)*

7. POVRTLARSKA PROIZVODNJA

Proizvodnja povrća, zahvaljujući klimatskim, pedološkim i hidrološkim potencijalima, moguća je tijekom cijele godine, ali unatoč ovoj činjenici zastupljenost povrća u ukupnoj vrijednosti biljne proizvodnje nedostatna je u odnosu na potrebe stanovništva, turizma i prehrambene industrije.

Proizvodnja povrća je najintenzivnija grana biljne proizvodnje u pogledu ostvarivanja prihoda po jedinici površine. Povrtlarska proizvodnja, pored upotrebe suvremene poljoprivredne mehanizacije, tehnologije i znanja, zahtjeva znatno više radne snage nego što je to kod ratarskih kultura. Potrebno je stoga poduzeti korake kako bi se proizvođači (prije svega obiteljska poljoprivredna gospodarstva) okrenuli dohodovnijim poljoprivrednim kulturama uz primjenu novih tehnologija i tako povećali svoju zaposlenost, prinos i osigurali veću dohodovnost vlastite proizvodnje. U Republici Hrvatskoj proizvodnja povrća u 2025. godini odvijala se na 21.640 ha, što je za 1.584 ha manje u odnosu na prethodnu godinu. Na području Osječko-baranjske županije u 2025. godini smanjena je proizvodna površina pod povrćem za 666 ha (25%) i ona je iznosila 1.959 ha. Najzastupljenije povrće je bob na 1.050 ha i krumpir na 4.084 ha.

Na području Republike Hrvatske najviše se povećala proizvodnja rajčice u 2025. godini u usporedbi s 2024. godinom za 28.451 tonu. Povećana je i proizvodnja ostalog povrća: kupusa, bijeloga i crvenoga za 9.708 tona, paprike za 2.717 tona, cikle za 1.646 tona, salate za 825 tona, cvjetače i brokule za 415 tona i poriluka za 174 tone. Smanjena je proizvodnja ostalog povrća: graška, za svježe zrno i mahune za 4.065 tona, mrkve za 1.831 tonu, lubenica za 1.528 tona, dinja za 1.503 tone, luka i češnjaka za 541 tonu, graha za svježe zrno i mahuna za 710 tona, te krastavca i kornišona za 531 tonu.

Tablica 16. Pregled proizvodnje povrtlarskih kultura u razdoblju 2022. - 2025. godine na području Osječko-baranjske županije

Redni broj	Kulture	2022.	2023.	2024.	2025.
		ha	ha	ha	ha
1.	Krumpir	390	401	534	408
2.	Bob	278	259	1.414	1.050
3.	Grašak	23	5	163	6
4.	Miješane povrtne kulture	146	145	129	115
5.	Paprika	53,5	47	45	43
6.	Kupus	67	95	111	90
7.	Grah	43	31	39	32
8.	Bundeva, buča	29	30	23	17
9.	Luk	13,5	23	26	10
10.	Češnjak	13	9	6	4
11.	Rajčica	13	16	59	91
12.	Šparoge	11,5	9,5	9	8
13.	Tikva, tikvice	5,5	5	8	7
14.	Kelj	9	9	10	6
15.	Cvjetača	3	7	1	3
16.	Batat	4	4	4	1
17.	Krastavci i kornišoni	1	1	1	2
18.	Mrkva	2	14	5	1
19.	Ostalo	24	42	38	65
	UKUPNO	**1.129**	**1.152,5**	**2.625**	**1.959**

Izvor: APPRRR, Tražene kulture na jedinstvenom zahtjevu za 2025. godinu, Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku ukupna proizvodnja povrća u Republici Hrvatskoj u 2025. godini iznosila je 219.886 tona što je za oko 15% veća u odnosu na 2024. godinu. Od ukupne proizvodnja povrća 200.060 tona proizvedeno je za tržište, a 19.826 tona u povrtnjacima (pretežno za vlastite potrebe).

8. ŠTETE OD PRIRODNIH NEPOGODA U POLJOPRIVREDI NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2025. GODINI

Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda ("Narodne novine" broj 16/19.) uređuju kriterije i ovlasti za proglašenje prirodne nepogode, procjene šteta od prirodne nepogode, dodjelu pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Republike Hrvatske, Registar šteta od prirodnih nepogoda te druga pitanja u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda. Prema Zakonu, prirodnom nepogodom smatraju se iznenadne okolnosti uzrokovane nepovoljnim vremenskim prilikama, seizmičkim uzrocima i drugim prirodnim uzrocima koje prekidaju normalno odvijanje života, uzrokuju žrtve, štetu na imovini i/ili njezin gubitak te štetu na javnoj infrastrukturi i/ili okolišu (potres, olujni i orkanski vjetar, požar, poplava, suša, tuča, kiša koja se smrzava u dodiru s podlogom, mraz, izvanredno velika visina snijega, snježni nanos i lavina, nagomilavanje leda na vodotocima, klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta te druge pojave).

Nadležna tijela za provedbu Zakona su: Vlada Republike Hrvatske, povjerenstva za procjenu šteta od prirodnih nepogoda, nadležna ministarstva, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30% dok ispunjenje njenih uvjeta utvrđuje gradsko odnosno općinsko povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda. U slučaju ispunjenja uvjeta o proglašenju prirodne nepogode, župan donosi Odluku odnosno Rješenje o proglašenju prirodne nepogode pojedinih jedinica lokalne samouprave ili na području cijele županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Sagledavajući stanje i posljedice nastale djelovanjem nepovoljnih vremenskih uvjeta poplave, tuče, mraza i suše, Zamjenik župana koji obnaša dužnost župana/Županica tijekom 2025. godine u više navrata proglašavali su stanje prirodne nepogode i to:

- 2. travnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - poplave koje je u razdoblju od 27. do 29. ožujka 2025. godine zahvatilo području Općine Đurđenovac i nanijelo štete na građevinama i opremi,
- 14. svibnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - tuče praćene olujnim vjetrom koje je 5. svibnja 2025. godine zahvatilo područje Općine Strizivojna i nanijelo štete na poljoprivrednoj proizvodnji - prirod i višegodišnjim nasadima,
- 16. svibnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - mraz koje je u razdoblju od 7. do 9. travnja 2025. godine zahvatilo područje Grada Valpova i nanijelo štete na voćarskim kulturama,
- 27. svibnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - tuče praćene velikom količinom oborina i jakim vjetrom koje je 15. svibnja 2025. godine zahvatilo područje Grada Našica i Općine Donja Motičina i nanijelo štete na višegodišnjim nasadima i poljoprivrednoj proizvodnji - prirod,
- 11. lipnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - mraz koje je u razdoblju od 7. do 9. travnja 2025. godine zahvatilo područje Grada Donjeg Miholjca i Općine Kneževi Vinogradi te nanijelo štete na voćarskim kulturama,
- 13. lipnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - mraz koje je u razdoblju od 7. do 9. travnja 2025. godine zahvatilo područje Grada Belišća i Općine Podravska Moslavina te nanijelo štete na voćarskim kulturama,

- 3. srpnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - mraz koje je u razdoblju od 7. do 9. travnja 2025. godine zahvatilo područje Općine Viljevo te nanijelo štete na voćarskim kulturama,
- 15. srpnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - tuče koje je 8. srpnja 2025. godine zahvatilo području Grada Našica te općina Donja Motičina i Feričanci i nanijelo štete na višegodišnjim nasadima i poljoprivrednoj proizvodnji - prirod,
- 31. srpnja 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - suše koje je zahvatilo područje općina Marijanci, Podravska Moslavina, Satnica Đakovačka, Semeljci, Viškovci, Vuka i Punitovci i nanijelo štete na višegodišnjim nasadima i poljoprivrednoj proizvodnji - prirod,
- 26. kolovoza 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - suše koje je zahvatilo područje gradova Beli Manastir, Donji Miholjac, Našice, Osijek, Valpovo i Belišće te općina Antunovac, Bilje, Bizovac, Čeminac, Čepin, Darda, Đurđenovac, Erdut, Gorjani, Kneževi Vinogradi, Koška, Levanjska Varoš, Magadenovac, Petlovac, Petrijevci, Podgorač, Popovac, Strizivojna, Šodolovci, Viljevo, Vladislavci, Draž, Ernestinovo i Trnava te nanijelo štete na višegodišnjim nasadima, ribnjacima i poljoprivrednoj proizvodnji - prirod i
- 2. rujna 2025. godine proglašeno je stanje prirodne nepogode - suše koje je zahvatilo područje Grada Đakova i općina Drenje i Jagodnjak te nanijelo štete na višegodišnjim nasadima i poljoprivrednoj proizvodnji - prirod.

Na temelju dostavljenih konačnih izvješća, Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na području Osječko-baranjske županije izradilo je konačnu procjenu štete od prirodnih nepogoda tijekom 2025. godine na području Osječko-baranjske županije za 42 jedinice lokalne samouprave koja je utvrđena u ukupnom iznosu od 78.338.865,52 eura. U tablici 17. prikazana je ukupno utvrđena šteta od prirodnih nepogoda u 2025. godini po gradovima i općinama na području Osječko-baranjske županije.

Tablica 17. Utvrđena šteta od prirodnih nepogoda na području Osječko-baranjske županije u 2025. godini

Red. br.	**OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA**	**Ukupno utvrđene štete (u eurima)**
1.	Beli Manastir	1.303.845,86
2.	Belišće	1.634.712,15
3.	Donji Miholjac	4.713.557,54
4.	Đakovo	3.226.478,53
5.	Našice	2.730.942,93
6.	Osijek	2.610.206,08
7.	Valpovo	2.441.836,41
8.	Antunovac	1.132.761,06
9.	Bilje	2.939.830,68
10.	Bizovac	1.150.940,26
11.	Čeminac	1.286.054,61
12.	Čepin	3.512.035,10
13.	Darda	1.828.336,47
14.	Donja Motičina	481.324,33
15.	Draž	3.702.576,63
16.	Drenje	1.074.320,26
17.	Đurđenovac	2.297.591,37
18.	Erdut	2.087.313,09
19.	Ernestinovo	897.602,81
20.	Feričanci	1.584.135,25
21.	Gorjani	1.077.642,50
22.	Jagodnjak	3.364.743,00
23.	Kneževi Vinogradi	3.723.364,15
24.	Koška	2.650.224,36

25.	Levanjska Varoš	638.119,40
26.	Magadenovac	2.488.683,01
27.	Marijanci	1.323.705,99
28.	Petlovac	1.851.617,52
29.	Petrijevci	799.185,30
30.	Podgorač	1.626.465,60
31.	Podravska Moslavina	1.126.561,68
32.	Popovac	1.983.529,23
33.	Punitovci	1.409.191,59
34.	Satnica Đakovačka	804.410,59
35.	Semeljci	2.175.391,00
36.	Strizivojna	573.703,58
37.	Šodolovci	1.584.654,49
38.	Trnava	1.214.609,82
39.	Viljevo	2.280.821,12
40.	Viškovci	734.353,68
41.	Vladislavci	1.450.789,24
42.	Vuka	820.697,25
UKUPNO:		**78.338.865,52**

Izvor: Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na području Osječko-baranjske županije

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 17. prosinca 2025. godine donijela Odluku o dodjeli sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u 2025. godini i dijelom u 2024. godini u Republici Hrvatskoj, prema kojoj se sredstva državnog proračuna daju kao pomoć za ublažavanje i uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda po jedinicama lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 1.360.303,71 eura za potvrđene štete u poljoprivredi, na građevinama i troškovima obrane od prirodnih nepogoda koje se odnose na konačne štete u Registru šteta od prirodnih nepogoda za prirodne nepogode: mraz, poplava, olujni i orkanski vjetar i tuča, kiša koja se ledi na tlu. Od toga je Osječko-baranjskoj županiji dodijeljen iznos od 65.200,94 eura za štete nastale u poljoprivredi na području gradova Belišće, Donji Miholjac, Našice i Valpovo te općina Donja Motičina, Feričanci, Kneževi Vinogradi, Podravska Moslavina i Viljevo. U tablici 18. prikazan je raspored sredstava pomoći za štete nastale u poljoprivredi po jedinicama lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije.

Tablica 18. Raspored sredstava pomoći za štete na području Osječko-baranjske županije u 2025. godini

Red. broj	OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	Iznos pomoći (u eurima)
1.	Belišće	3.923,82
2.	Donji Miholjac	4.453,91
3.	Našice	9.716,63
4.	Valpovo	6.501,66
5.	Donja Motičina	15.634,02
6.	Feričanci	14.402,55
7.	Kneževi Vinogradi	7.835,00
8.	Podravska Moslavina	1.440,64
9.	Viljevo	1.292,71
UKUPNO:		**65.200,94**

Izvor: Državno povjerenstvo za procjenu štete od prirodnih nepogoda

II. STOČARSKA PROIZVODNJA

Stočarska proizvodnja u Republici Hrvatskoj ima važnu ulogu u poljoprivrednoj djelatnosti s udjelom od oko 51,3% vrijednosti ukupne poljoprivredne proizvodnje prema podacima Državnog zavoda za statistiku. U strukturi stočarske proizvodnje najvažniju ulogu imaju govedarstvo, svinjogojstvo, peradarstvo te ovčarstvo i kozarstvo.

Vrijednost otkupljenih a prodanih stočarskih proizvoda u Republici Hrvatskoj u 2025. godini je 790.860.624,00 eura. Otkup stočarskih proizvoda od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava iznosio je 193.585.246,00 eura. U strukturi vrijednosti stočarstva najveći udio čine goveda 29,7%, kravlje mlijeko 25,0%, svinje 20,8% i perad 14,0%. U skupinama mlijeka i peradi vrijednost je porasla zbog viših otkupnih i prodajnih količina i cijena. Na porast vrijednosti u skupini goveda utjecao je porast otkupnih i prodajnih cijena, dok je u skupini svinja vrijednost pala zbog pada otkupnih i prodajnih cijena.

Prema konačnim podacima stočne proizvodnje, u 2025. godini (Jedinstveni registar držanih životinja - u daljnjem tekstu: JRDŽ od 31. prosinca 2025. godine) u usporedbi s konačnim podacima za 2024. godinu, ukupan broj goveda u Republici Hrvatskoj je 418.931 i smanjen je za 1.319 komada (0,3%), ukupan broj svinja bio je 852.828 i manji je za 96.293 (1,1%). Ukupan broj ovaca tijekom 2025. godine manji je za 5,9%, a ukupan broj koza za 4,2%. Proizvodnja kravljeg mlijeka u usporedbi s istim razdobljem prošle godine povećana je za 2.130.538 kilograma mlijeka (0,5%), time je zaustavljen pad proizvodnje kravljeg mlijeka. Proizvodnja ovčjeg mlijeka smanjena je za 3,0%, a kozjega za 6,0%.

Brojno stanje životinja odnosi se na ukupan broj životinja evidentiranih u JRDŽ. Podaci za goveda, kopitare, ovce i koze ažuriraju se na dnevnoj bazi temeljem označavanja životinja i prijavljenih prometa. Brojno stanje goveda ne obuhvaća "plutajuća" goveda odnosno goveda za koja je prijavljen odlazak ali ne postoji prijava dolaska na novo gospodarstvo ili klaonicu. Brojno stanje svinja temelji se na podacima iz dojave brojnog stanja svinja koju posjednici svinja dostavljaju u JRDŽ.

1. GOVEDARSKA PROIZVODNJA

U Republici Hrvatskoj prema podacima Državnog zavoda za statistiku (Vrijednost otkupljenih a prodanih poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj u 2025. godini) govedarska proizvodnja u vrijednosti stočarske proizvodnje sudjeluje s 54,7%, dok u sveukupnoj vrijednosti poljoprivredne proizvodnje sudjeluje s 28,0%. Vrijednost otkupa sirovog kravljeg mlijeka i živih goveda u Republici Hrvatskoj u 2025. godini iznosila je 432.752.334 eura što je za 54.748.763,00 eura (12,60%) više nego u 2024. godini.

Grafikon 2. Kretanje broja goveda u Republici Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji

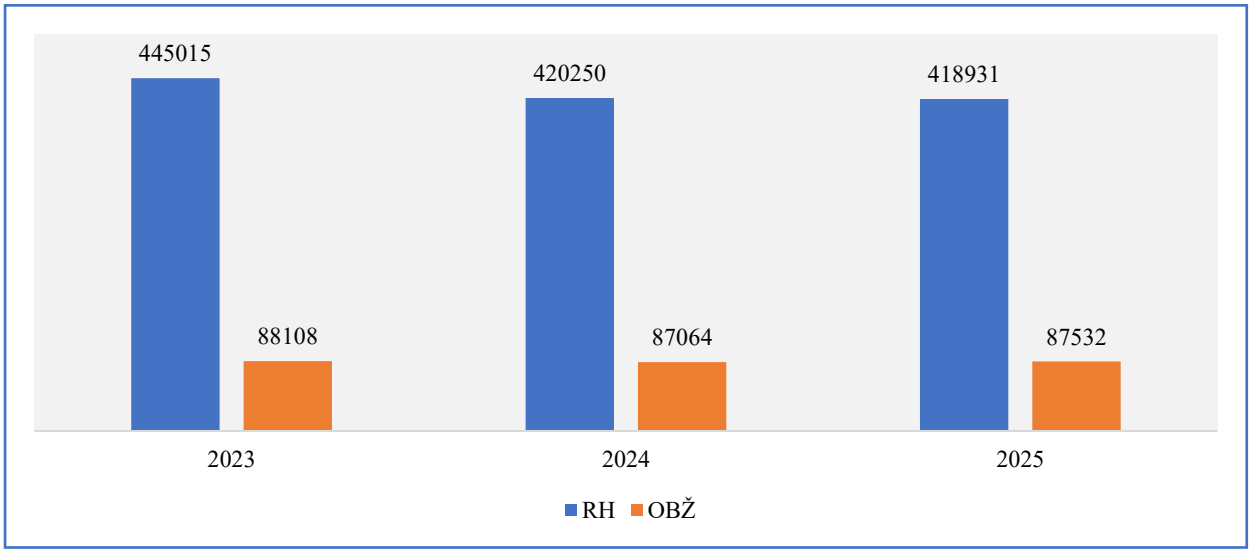

Izvor: Jedinstveni registar držanih životinja (JRDŽ) od 31. prosinca 2025. godine

U Republici Hrvatskoj u 2025. godini 14.234 poljoprivrednih gospodarstava posjedovalo je 418.931 komada goveda svih kategorija. U Osječko-baranjskoj županiji broj posjednika goveda je 794, što je 46 posjednika ili 5,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog broja posjednika u Republici Hrvatskoj, na području Osječko-baranjske županije je njih 5,8%.

Tijekom 2025. godine ukupan broj goveda u Republici Hrvatskoj smanjen je za 1.090 (7%) dok je u Osječko-baranjskoj županiji smanjen za 46 (5,7%).

Grafikon 3. Kretanje broja posjednika goveda u RH i OBŽ

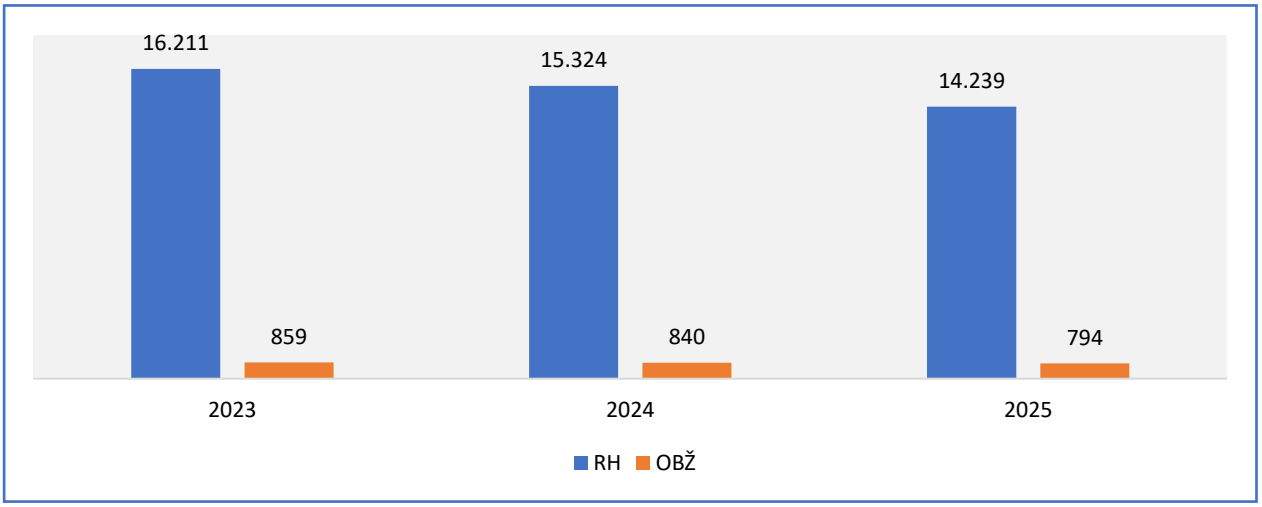

Grafikon 4. Kretanje broja isporučitelja i otkupljenih količina mlijeka u RH

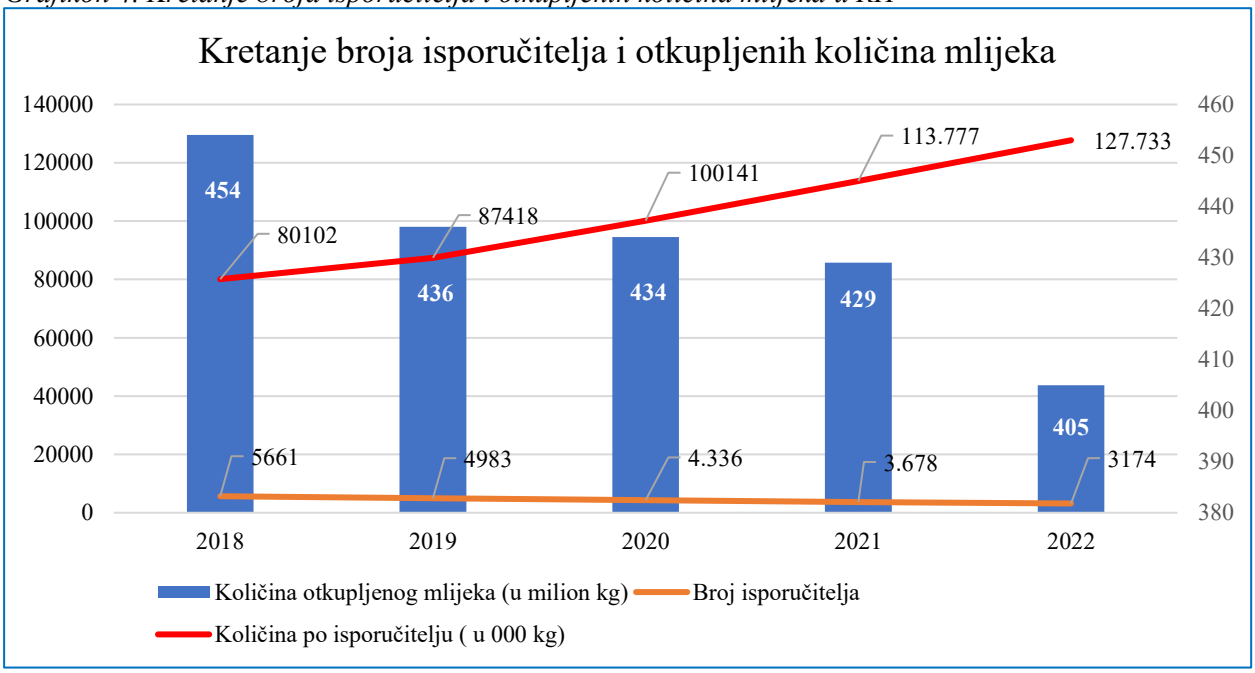

Izvor: Jedinstveni registar držanih životinja (JRDŽ) od 31. prosinca 2025. godine

Govedarstvo je najvažnija grana stočarstva i poljoprivrede općenito, temelj je razvoja ukupne stočarske proizvodnje i kao takvo je od višestruke gospodarske važnosti. Osim što se u sustavu govedarske proizvodnje osiguravaju značajni proizvodi (mlijeko i meso), njezina je važnost posebice naglašena zbog komplementarnosti s ratarskom proizvodnjom. Uz to što su goveda veliki potrošači ratarskih proizvoda, oni u značajnoj mjeri doprinose prirodnom povećanju plodnosti tla.

U govedarstvu je nužno uspostaviti nove proizvodne sustave koji će se svojom veličinom proizvodne jedinice, razinom proizvodnje te primjenom tehnološkog procesa moći nositi s proizvodnim sustavima drugih razvijenih stočarskih zemalja. Takvim pristupom govedarska proizvodnja postala bi konkurentna i osigurala veći udio u domaćoj potražnji i potrošnji mlijeka i mesa.

Proces smanjivanja proizvodnih kapaciteta u govedarstvu otvara naglašeniju proizvodnu specijalizaciju proizvođača i to proizvođače za proizvodnju mlijeka i proizvođače za tov junadi.

1.1. Brojno stanje goveda

Tablica 19. Brojno stanje goveda u Županiji i Republici Hrvatskoj za 2021. - 2025. godinu

	Goveda			Krave		
Godina	**Republika Hrvatska**	**Osječko-baranjska županija**	**OBŽ/RH %**	**Republika Hrvatska**	**Osječko-baranjska županija**	**OBŽ/RH %**
2021.	486.190	91.131	18,7	153.352	21.888	14,3
2022.	443.057	88.421	20,0	140.566	20.117	14,3
2023.	445.015	88.108	19,8	136.585	19.723	14,4
2024.	420.250	87.064	20,1	129.285	18.848	14,4
2025.	418.931	87.532	20,9	127.653	18.890	14,8

Izvor: Jedinstveni registar držanih životinja (JRDŽ) od 31. prosinca 2025. godine

Ukupan broj goveda na kraju 2025. godine prema podacima u Jedinstveni registar držanih životinja (JRDŽ) od 31. prosinca 2025. godine u Hrvatskoj bio je 418.931 što predstavlja smanjenje za 2,6% prema prethodnoj godini. U Osječko baranjskoj županiji povećan je broj goveda za 5,3% i bio je 87.064 komada. Na području Osječko-baranjske županije uzgaja se 20,9% od ukupnog broja goveda u Republici Hrvatskoj.

Broj posjednika goveda u Republici Hrvatskoj smanjen je tijekom 2025. godine za 7,1%, a za 5,7% na području Osječko-baranjske županije u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog broja posjednika u Republici Hrvatskoj na području Osječko-baranjske županije je njih 5,5%.

Ukupan broj krava u 2025. godini iznosio je 127.653 komada što je u odnosu na 2024. godinu smanjenje 1.632 komada ili za 1,2%, odnosno na području Osječko-baranjske županije je ostvareno povećanje za 42 komada ili 2,2%. Na području Osječko-baranjske županije uzgaja se 14,8% od ukupnog broja krava u Republici Hrvatskoj. U 2025. godini nastavljen je trend smanjenja populacije mliječnih krava, naime kako se smanjuje udio krava mliječnih i kombiniranih pasmina, tako se povećava populacija mesnih i izvornih pasmina.

Ova stagnacija smanjenja je ipak manje izražena nego ranijih godina, što je ponajprije rezultat primijenjenih mjera agrarne politike kroz trogodišnji "Program potpore proizvođačima radi obnove narušenog proizvodnog potencijala u sektoru govedarstva za razdoblje od 2018. do 2020. godine". Smanjeni broj krava utječe na rast potreba za uvozom teladi za tov koja dolaze iz drugih zemalja Europske unije (najvećim dijelom iz Rumunjske 44,1%, Mađarske 19,2%, Češke 13,3% i Slovačke 10,1%).

1.2. Proizvodnja mlijeka

U Republici Hrvatskoj u 2025. godini otkupljeno je 382.545.691 kilograma mlijeka, što je za 1% više nego u 2024. godini. U Osječko-baranjskoj županiji u istom razdoblju smanjen je otkup mlijeka za 2,3% i iznosi ukupno 150.202.044 kilograma. Iz Osječko-baranjske županije otkupi se 39% od ukupne količine otkupljenog mlijeka u Republici Hrvatskoj. Pozitivan pomak je porast isporučenih količina po isporučitelju za 10%.

Tablica 20. Pregled otkupljenih količina mlijeka (kg)

Godina	Republika Hrvatska	Osječko-baranjska županija	%
2021.	428.665.190	134.600.870	31,4
2022.	405.425.392	135.090.687	33,3
2023.	376.980.383	130.372.845	34,6
2024.	378.681.241	153.803.690	36,0
2025.	382.545.691	150.202.044	39,0

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće za 2025 godinu
Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Tijekom 2025. godine otkupljeno je 394.547.548 kilograma kravljeg mlijeka od strane 30 mljekara i 11 registriranih malih obiteljskih sirana, koje prerađuju mlijeko proizvedeno na vlastitom gospodarstvu. U Republici Hrvatskoj mlijeko je otkupljeno od 2.403 obiteljskih gospodarstva i velikih farmi proizvođača mlijeka.

Grafikon 5. Kretanje broja isporučitelja i otkupljenih količina mlijeka

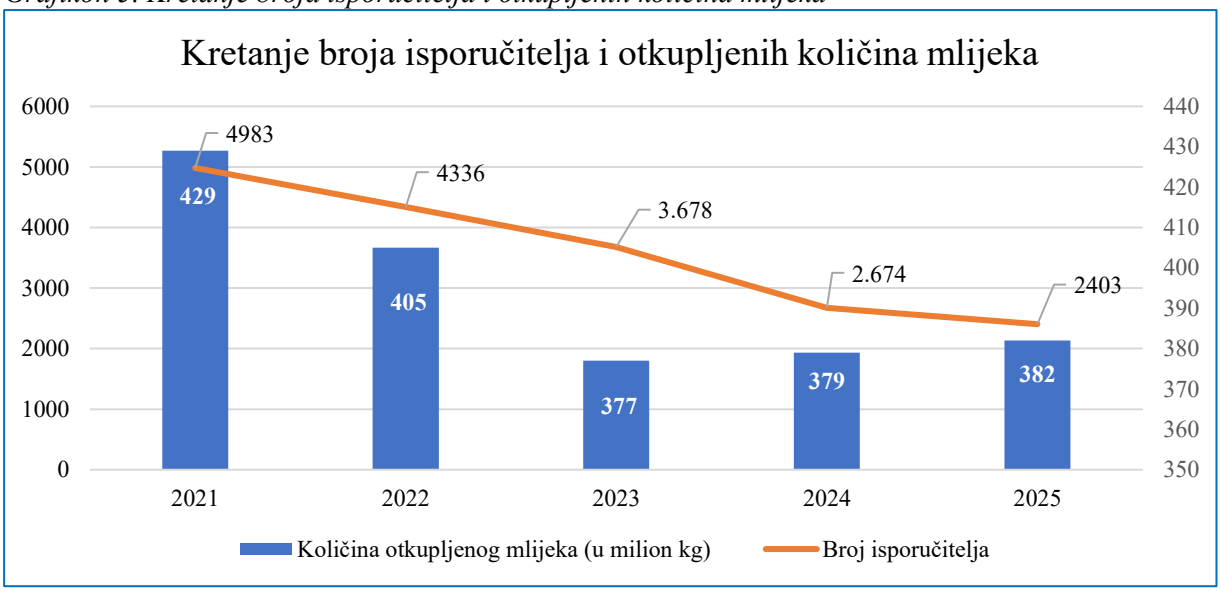

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda, Godišnje izvješće za 2025. godinu

Proizvodnju mlijeka u Republici Hrvatskoj prati značajan pad broj isporučitelja. U 2024. godini u Hrvatskoj je bilo 2.674 isporučitelja kravljeg mlijeka, na kraju 2025. godine preostalo je 2.403 isporučitelja. U Osječko-baranjskoj županiji u 2025. godini mlijeko je isporučivalo 176 isporučitelja, što čini 7% svih isporučitelja u Hrvatskoj.

Otkupljene količine mlijeka u Osječko-baranjskoj županiji povećane su u 2025. godini za 1% i imaju trend kontinuiranog porasta kroz niz godina, ako izuzmemo smanjenje u 2023. godini.

Tablica 21. Pregled broja isporučitelja kravljeg mlijeka

Godina	Broj isporučitelja u RH	Broj isporučitelja OBŽ	Udio u ukupnom broju isporučitelja %
2021.	4.115	288	7
2022.	3.479	243	7
2023.	2.939	200	6,8
2024.	2.674	186	7,0
2025.	2.403	176	7,3

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće za 2025 godinu
Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Grafikon 6. Kretanje otkupljenih količina mlijeka u Republici Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji

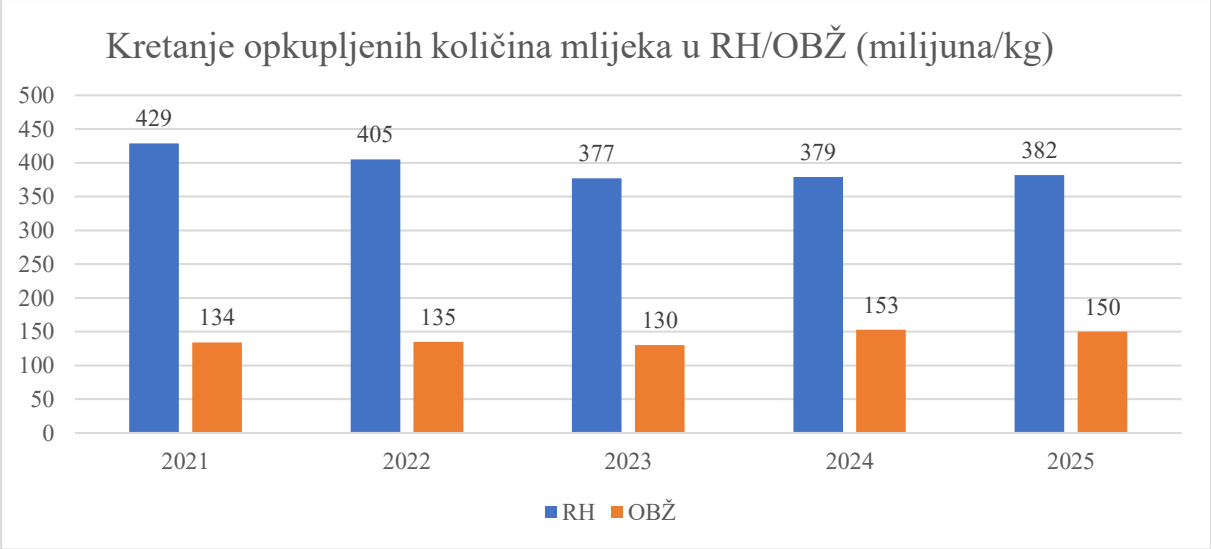

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda, Godišnje izvješće za 2025. godinu

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu provodi kontrolu mliječnosti na području cijele Republike Hrvatske. Tijekom 2025. godine smanjio se broj krava u kontroli mliječnosti u Republici Hrvatskoj za 4%, a na području Osječko-baranjske županije za 1,7%.

Grafikon 7. Broj krava u kontroli mliječnosti

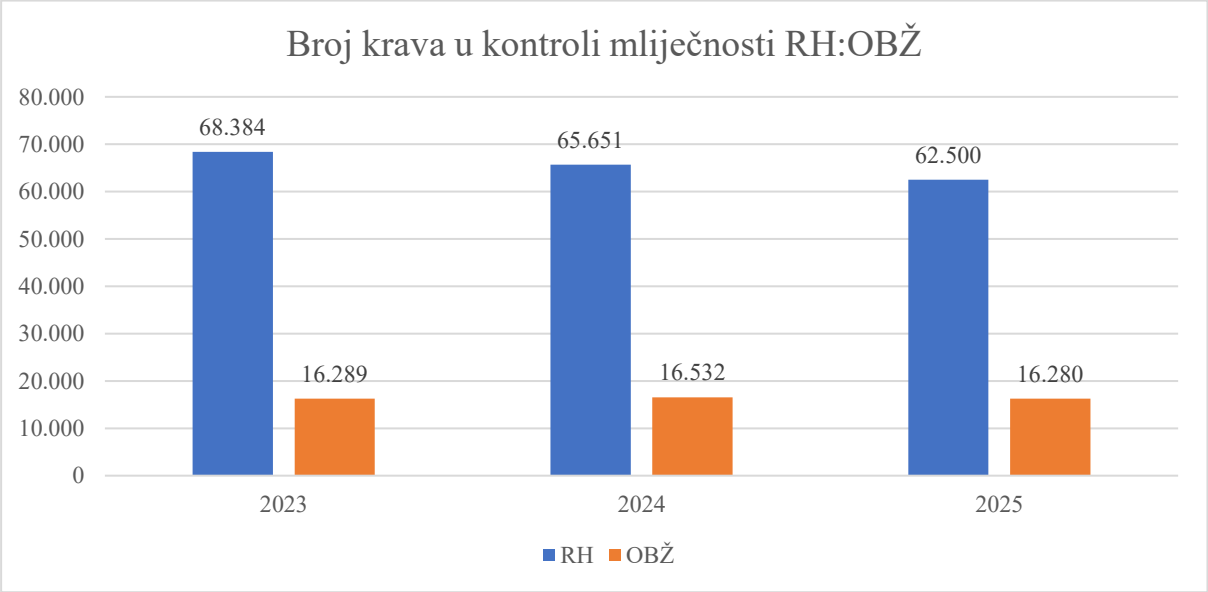

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Centar za stočarstvo, Godišnje izvješće za 2025. godinu

Prosječna proizvodnja mlijeka po kravi svih pasmina u standardnoj laktaciji na području cijele Republike Hrvatske tijekom 2025. godine povećana je za 0,9%, a na području Osječko-baranjske županije za 1% u odnosu na prethodnu godinu. Prosječna proizvodnja mlijeka po kravi u Osječko-baranjskoj županiji veća je za 25% u odnosu na prosječnu proizvodnju u cijeloj Republici Hrvatskoj.

Grafikon 8. Proizvodnja mlijeka po kravi u Republici Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji

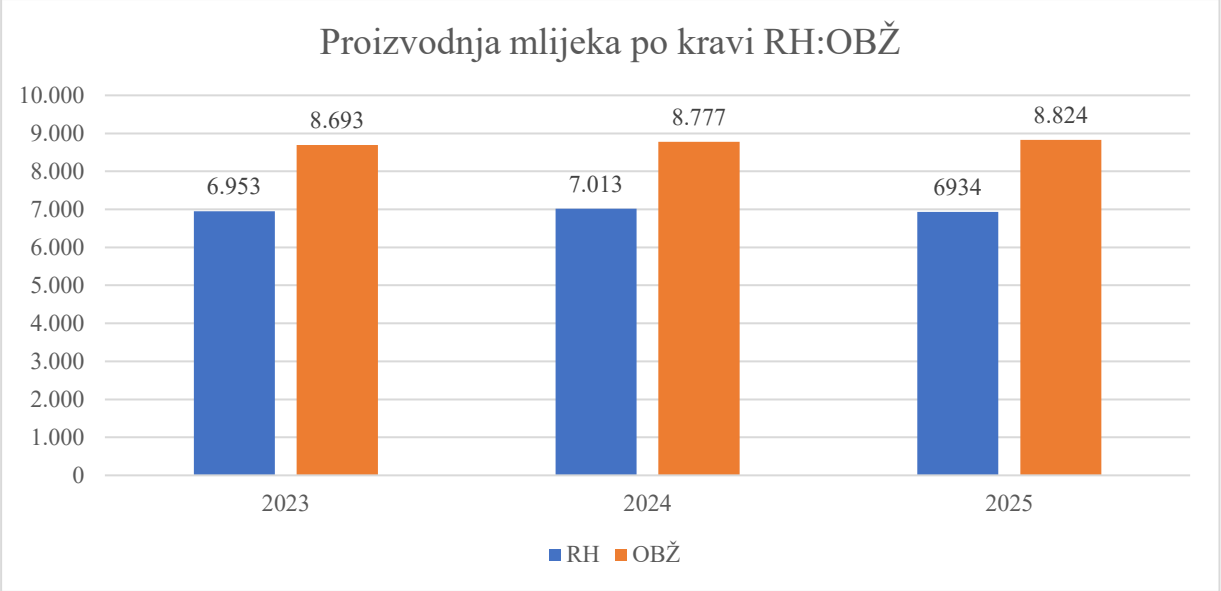

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Centar za stočarstvo, Godišnje izvješće za 2025. godinu

1.3. Problematika u govedarskoj proizvodnji

Posljednjih godina govedarstvo prolazi kroz značajne strukturne promjene, što je razvidno iz prikazanih podataka. Smanjenje ukupnog broja krava najizraženije je u populaciji mliječnih i kombiniranih pasmina čime se smanjuje i broj grla u proizvodnji mlijeka. Za podizanje konkurentnosti u proizvodnji mlijeka nužno je podizanje proizvodnosti krava na farmama, a najviše prostora je u području kvalitetnije pripreme stočne hrane i uravnoteženih obroka kako na farmama koje se bave proizvodnjom mlijeka tako i na farmama koje se bave tovom goveda. Također potrebno je u proizvodnju uvoditi nove tehnologije, uspostaviti suradnju proizvođača kroz proizvođačke organizacije kao i osnažiti suradnju sa znanstvenim institucijama.

Tablica 22. Veličina stada mliječnih i kombiniranih pasmina krava u Osječko-baranjskoj županiji

Veličina stada	Broj posjednika				Broj krava			
	2022.	2023.	2024.	2025.	2022.	2023.	2024.	2025.
1-5	403	383	357	305	858	808	713	625
6-10	78	66	71	60	622	516	534	466
11-30	113	108	92	85	2.009	1.914	1.615	1.554
31-100	46	52	57	58	2.244	2.680	2.827	2.792
101-1000	12	9	8	13	1.868	1.555	1.386	8.046
>1000	17	17	17	4	12.516	12.383	12.128	5.661
Ukupno	**669**	**635**	**602**	**525**	**20.117**	**19.856**	**19.203**	**19.144**

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Centar za stočarstvo, Godišnje izvješće za 2025. godinu

Broj posjednika krava svih pasmina u 2025. godini u odnosu na 2024. godinu na području Osječko-baranjske županije smanjen je za 67, a broj krava manji je za 59 komada.

Snaga poljoprivredne proizvodnje, prvenstveno "starih" članica Europske unije, rezultat je udruženog nastupa proizvođača na tržištu, čime postaju značajan dionik u lancu proizvodnje i mlijeka i mesa. Europska unija, kroz mjere Zajedničke poljoprivredne politike, godinama potiče udruživanje poljoprivrednih proizvođača u proizvođačke organizacije. Proces udruživanja poljoprivrednika uspostavljen je i u Republici Hrvatskoj. Međutim, treba ga i dalje jačati kako bi poljoprivrednici, posebice mali proizvođači, mogli ujedinjeno nastupati na tržištu i jačati svoj pregovarački položaj.

Pored navedenoga, ima i drugih elemenata koji utječu na sadašnje stanje i trendove u govedarskoj proizvodnji, a to je visoka cijena kapitala i inputa, kao i struktura vlasništva prerađivačke industrije. Posebno je naglašen problem cjenovnih odnosa u otkupu sirovina. Naime, u zemljama članicama Europske unije veliki broj klaonica i mljekara u suvlasništvu je proizvođača sirovine, što je vrlo bitno pri formiranju otkupne cijene. U Republici Hrvatskoj cijenu mlijeka, mljekare formiraju sa svakim proizvođačem pojedinačno, s tim da se za utvrđivanje cijene, podaci o kvaliteti mlijeka koriste od Središnjeg laboratorij za kontrolu mlijeka u Križevcima (sadržaj bjelančevina, mliječne masti, broja mikroorganizama i somatskih stanica, prisutnost rezidua). Način formiranja cijene i sam njen iznos za standard kilograma predstavlja poslovnu tajnu.

Svaka mljekara utvrđuje cijenu mlijeka samostalno s time da je standard kvalitete, odnosno sadržaj mliječne masti od 4,2% i sadržaja bjelančevina od 3,4%, broj mikroorganizama manji od 100.000 u 1 mililitru i broj somatskih stanica manji od 400.000 u 1 mililitru. Za utvrđivanje kvalitete mlijeka mjerodavan je Središnji laboratorij za kontrolu mlijeka u Križevcima. Proizvodnju mlijeka u Europskoj uniji karakterizira kontinuirani pad broja krava uz povećanje proizvodnje po kravi i zadržavanja visine otkupne cijene mlijeka. Posljednjih godina smanjuje se ukupan broj goveda, a samim time i broj mliječnih krava. Otkup mlijeka u Europskoj uniji u 2025. godini povećan je za 2,1%, a ukupna proizvodnja mlijeka smanjena je za 0,1%. Prema podacima i tržišnim bilancama, samodostatnost u proizvodnji mlijeka na razini Europske unije (EU-27) u 2025. godini iznosila je oko 116,35%. S neto izvozom od oko 24 milijuna tona (ekvivalent mlijeka), Europska unija ostaje jedan od ključnih globalnih stupova mliječne industrije, što izravno utječe i na prelijevanje tržišnih viškova (i pritisak cijena) prema zemljama s niskom samodostatnošću poput Hrvatske.

Zbog straha od smanjene proizvodnje i izvoza prehrambenih proizvoda iz ratom zahvaćene Ukrajine te zbog sankcija prema Rusiji, povećale su se u prethodnom razdoblju cijene energije i hrane do rekordnih razina. U većini zemalja Europske unije je po pitanju hrane najviše rasla cijena mlijeka, a Republika Hrvatska nije bila izuzetak po tome, posebno iz razloga što iz domaćih potreba ne zadovoljavamo niti polovicu potreba za mlijekom, s tendencijom daljnjeg pada domaćeg udjela.

Prilikom registracije goveda u Jedinstveni registar goveda, govedo se upisuje pod dodijeljenim Jedinstvenim životnim brojem, te se za svako govedo upisuje datum njegova rođenja, spol i pasmina, porijeklo te podaci o posjedniku i gospodarstvu na kojem je govedo oteljeno. Registar sadrži i podatke o svakom premještanju goveda bilo da se radi o premještanju goveda na novo gospodarstvo, uginuću, odlasku na klanje ili izvozu. Točna i pravovremena prijava svakog premještanja goveda temelj je za točnu i ažurnu bazu podataka o govedima, a za prijavu premještanja odgovoran je posjednik goveda.

Obzirom da se gotovo dvije trećine tovnog materijala uvozi, ova grana proizvodnje ima budućnost samo ako se Republika Hrvatska u narednom razdoblju usmjeri prema razvoju govedarske proizvodnje (povećanje broja krava), kako bi se osigurale dostatne količine tovne junadi, obzirom da je zabilježen smanjen broj teladi na istočno europskom tržištu

Dok je na razini cijele Republike Hrvatske tijekom 2025. godine zabilježen pad klanja goveda za 5,3%, Osječko baranjska županija zadržala je poziciju apsolutnog lidera i glavnog pokretača domaćeg govedarstva te tova junadi. Iako su ukupni nacionalni trendovi obrade trupova na liniji klanja bili u minusu, situacija u Osječko-baranjskoj županiji specifična je zbog visoke koncentracije proizvodnje.

Osječko-baranjska županija kao predvodnik domaće proizvodnje drži čak oko 20% ukupnog domaćeg stočnog fonda goveda. Zbog toga pad broja obrađenih trupova ovdje nije bio toliko izražen kao u županijama s malim obiteljskim gospodarstvima koja su se masovno gasila. Dok se na razini Republike Hrvatske bilježi pad broja uzgajivača, u Osječko-baranjskoj županiji dominiraju tehnološki napredne i velike farme. One uspijevaju održati stabilnije isporuke i popuniti kapacitete linija klanja, unatoč općem negativnom trendu u državi.

Grafikon 9. Broj goveđih trupova na liniji klanja u Republici Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji

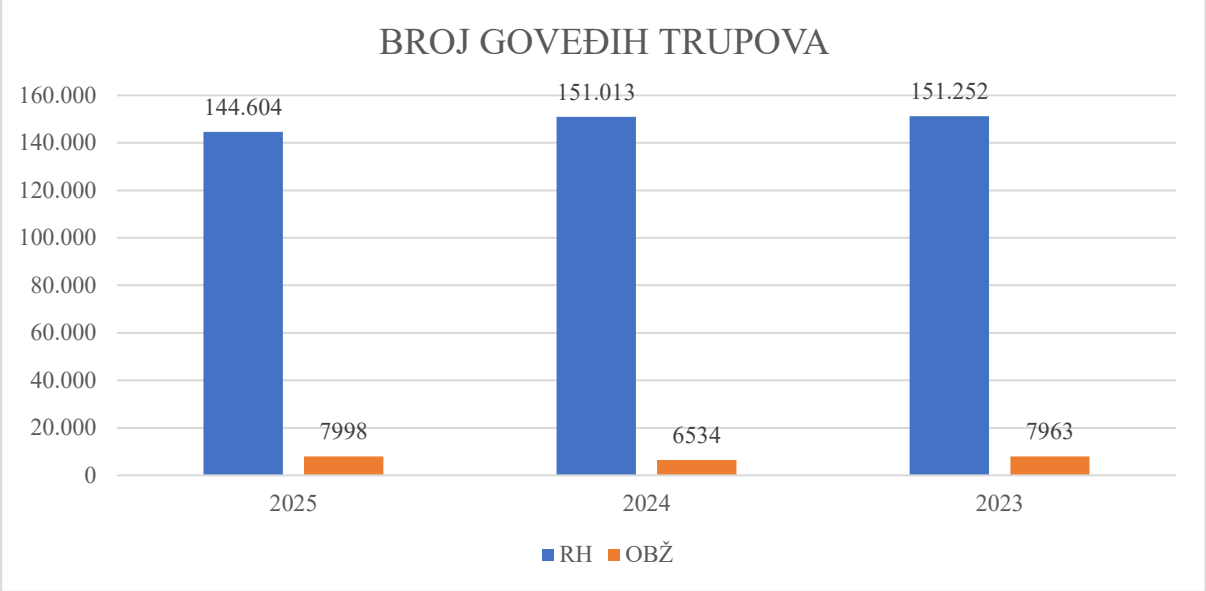

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Godišnje izvješće o sustavu razvrstavanja goveđih trupova u Republici Hrvatskoj za 2025. godinu

2. SVINJOGOJSKA PROIZVODNJA

Važnost svinjogojstva u stočarskoj proizvodnji i ukupnom gospodarstvu Republike Hrvatske proizlazi iz njegove ekonomske i biološke važnosti. Svinjogojska proizvodnja je najvažniji izvor mesa za opskrbu domaćeg tržišta. Nadalje, svinjogojstvo ima veliku ulogu u oplemenjivanju ratarskih proizvoda, a utječe i na razvoj drugih grana gospodarstva: prerada mesa, proizvodnja hrane za životinje, građevinarstvo itd. U Republici Hrvatskoj prema podacima Državnog zavoda za statistiku (Vrijednost otkupljenih a prodanih poljoprivrednih proizvoda u Republici Hrvatskoj u 2025. godini) svinjogojstvo u vrijednosti stočarske proizvodnje sudjeluje s 20,8%, dok je u sveukupnoj vrijednosti poljoprivredne proizvodnje s 10,7%, a čini najvažniju proizvodnju mesa u Hrvatskoj. Vrijednost otkupa živih svinja u Republici Hrvatskoj u 2025. godini iznosila je 164.730.323,00 eura, što je za 1,4% manje nego u 2024. godini.

U Osječko-baranjskoj županiji na kraju 2025. godine 5.064 poljoprivrednih gospodarstava posjedovalo je 333.535 komada svinja svih kategorija. U svinjogojskoj proizvodnji je zbog brzog obrta životinja relativno brz povrat uloženih sredstava. Biološka važnost svinjogojstva proizlazi iz mogućnosti vrlo dobrog iskorištavanja žitarica, uljarica, ali i nekih nusproizvoda koji nastaju u prehrambenoj industriji.

Tablica 23. Broj krmača i nazimica u *Republici Hrvatskoj*

Godina	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Krmače i nazimice	87.969	77.308	92.814	95.939	85.254

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

Grafikon 10. Broj nazimica i krmača u Republici Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji

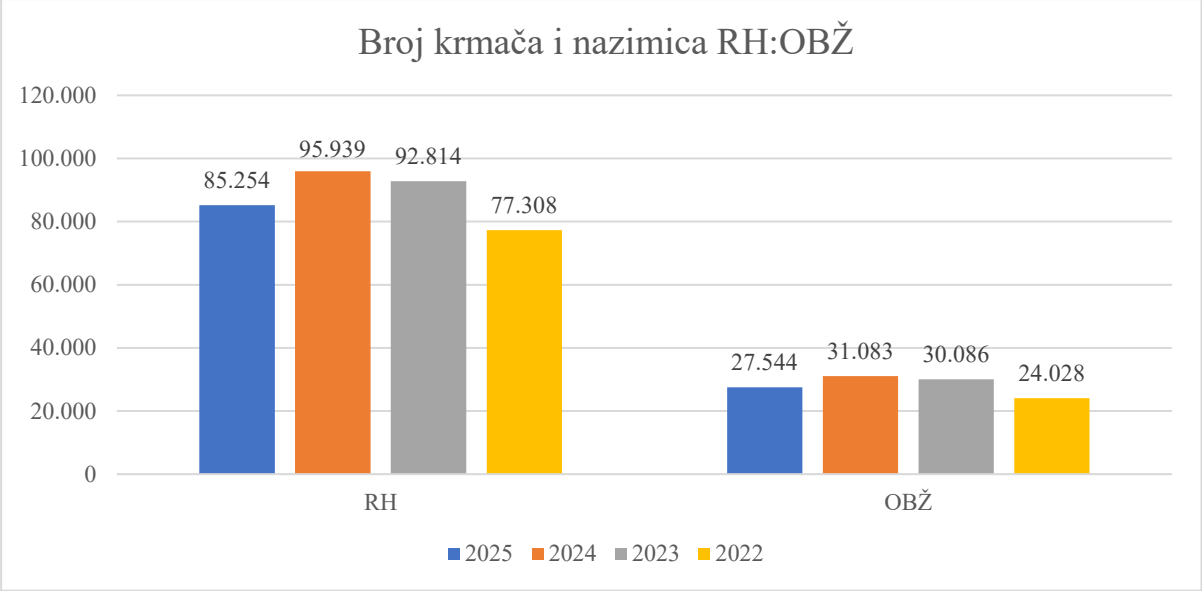

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

Prema podacima temeljenim na godišnjim dojavama u Jedinstvenom registru svinja, u tablici ispod prikazan je ukupan broj svinja po kategoriji u razdoblju 2021. - 2025. godine. Značajan utjecaj na brojno stanje i broj zaklanih svinja imala je pojava afričke svinjske kuge, kao i mjere ministarstva s ciljem sprečavanja daljnjeg širenja ove iznimno opasne zarazne bolesti.

Tablica 24. Broj svinja po kategorijama u RH

Godina	Odojci	Svinje za tov	Nazimice	Krmače	Nerasti	Ukupno
2021.	221.537	496.482	20.081	67.888	2.437	808.425
2022.	208.898	442.192	17.154	60.154	1.967	730.365
2023.	243.898	572.092	22.669	70.145	2.858	911.662
2024.	250.497	579.706	22.590	73.349	2.878	929.020
2025.	242.914	536.466	18.132	67.122	2.544	867.178

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

Tablica 25. Broj svinja po kategorijama u Osječko-baranjskoj županiji

Godina	Odojci	Svinje za tov	Nazimice	Krmače	Nerasti	Ukupno
2021.	89.686	181.164	6.696	21.005	681	299.232
2022.	79.500	149.729	6.235	17.793	418	253.675
2023.	98.919	176.330	8.133	21.953	733	306.068
2024.	109.662	200.195	6.887	24.196	676	341.616
2025.	110.500	194.897	5.537	22.007	594	333.535

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

Broj nazimica i krmača ključan je pokazatelj stanja u svinjogojstvu. Prema podacima Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, ukupan broj registriranih nazimca i krmača tijekom 2025. godine bio je 85.254 i smanjen je za 11,1% na području cijele Republike Hrvatske. Ukupan broj registriranih nazimca i krmača tijekom 2025. godine na području Osječko-baranjske županije bio je 27.544 i smanjen je za 11,3%. Udio nazimica i krmača s područja Osječko-baranjske županije u ukupnom broju nazimica i krmača Republike Hrvatske je 32,3%.

Tijekom 2025. godine na području cijele Republike Hrvatske je za 2,1% više svinja upućenih na klaonice i čak 3,5% više s područja Osječko-baranjske županije. Udio broja svinja upućenih u klaonice s područja Osječko-baranjske županije je 34,1% od ukupnog broja svinja upućenih na klaonice u Republici Hrvatskoj.

Grafikon 11. Broj svinja upućenih na klaonice u Republici Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji

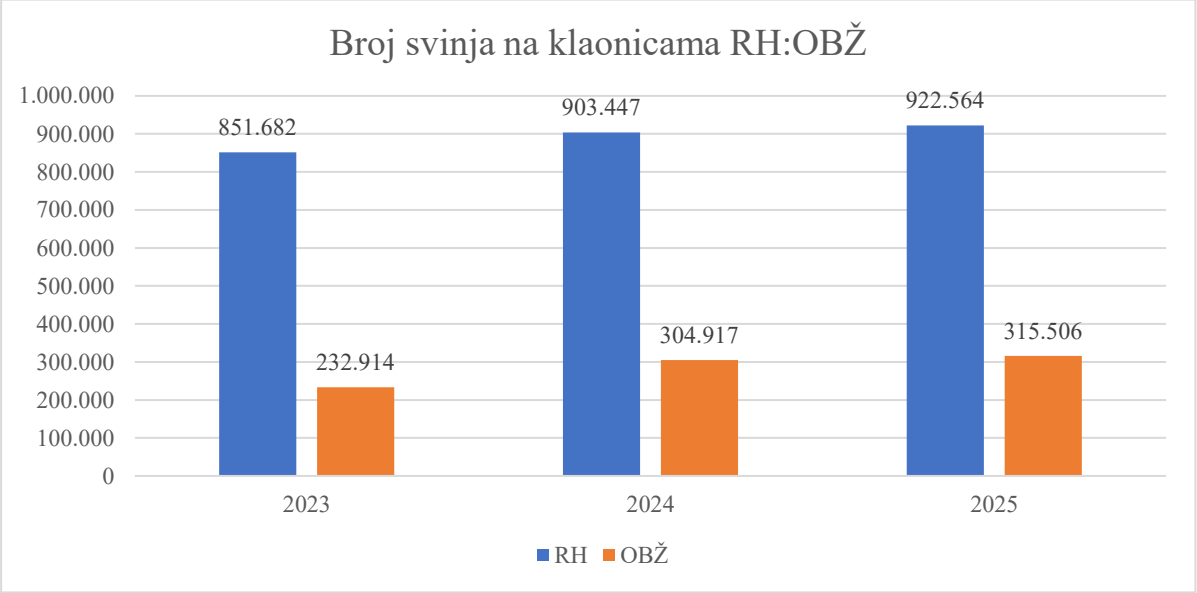

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

U 2025. godini u Republici Hrvatskoj je evidentirano ukupno 1.120.831 klasiranih svinjskih trupova svih kategorija ili 6,8% više nego 2024. godine. Također, povećan je udio uvezenih svinja u Republici Hrvatskoj na liniji klanja za 19,4%, a osobito se izdvaja uvoz odojaka i prasadi kao posljedica niskih cijena mesa i visokih cijena stočne hrane.

Tablica 26. Ukupan broj klasiranih svinjskih trupova u Republici Hrvatskoj - Uvoz od 2021. - 2025. godine

Godina	Ukupno	Republika Hrvatska	Uvoz
2021.	1.213.759	951.223	262.536
2022.	1.147.096	873.797	273.299
2023.	1.080.667	849.129	231.538
2024.	1.120.831	903.447	217.384
2025.	1.114.684	918.078	196.606

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

Prema podacima Hrvatske agencija za poljoprivredu i hranu, Godišnje izvješće za 2025. godinu povećan je broj oprašene i odbijene prasadi po krmači za 2,5%, što je dobar tehnološki pokazatelj. Navedeno povećanje plodnosti direktan je rezultat uvođenja produktivnijih grla, uglavnom hibridnih programa u proizvodnju na velikim farmskim sustavima. Kontrola proizvodnosti kvalitetnog rasplodnog materijala, posebice u obiteljskim gospodarstvima, jedan je od preduvjeta stvaranja i uzgoja selekcioniranih svinja, koje će biti visoko vrijedna genetska osnova za kvalitetne tovljenike s visokim postotkom mesne jedinice. Samo s takvim proizvodnim potencijalom uzgajivači s područja Osječko-baranjske županije mogu konkurirati na visokom zahtjevnom tržištu svinjskog mesa u Republici Hrvatskoj, a i u Europi.

2.1. Problematika u svinjogojstvu

Značajan utjecaj na brojno stanje i broj zaklanih svinja imala je pojava afričke svinjske kuge, kao i mjere ministarstva s ciljem sprječavanja daljnjeg širenja ove iznimno opasne zarazne bolesti.

Tijekom 2025. godine u Osječko-baranjskoj županiji zabilježeno je značajno širenje i pojava novih žarišta afričke svinjske kuge (ASK), što je uključivalo i prvi povijesni proboj ove bolesti na područje Baranje. Za razliku od prijašnjih godina kada je bolest pogađala isključivo manja gospodarstva, u rujnu 2025. virus je zahvatio velike farme te je proglašeno dotad najveće žarište u Republici Hrvatskoj. Glavni uzrok širenja, prema ocjeni Nacionalnog stožera, bio je ljudski faktor, neodgovornost i ilegalne aktivnosti.

Kronologija ključnih događaja i lokacija u 2025. godini:

- Srpanj 2025. (proboj u Baranju): bolest je po prvi put potvrđena na području Baranje, točnije na gospodarstvima u naseljima Jagodnjak i Bolman. Potom su krajem srpnja zabilježeni i prvi slučajevi zaraze kod divljih svinja na tamošnjim lovištima.
- Rujan 2025. (zaraza velikih farmi): početkom mjeseca uvedene su hitne zone zaštite zbog izbijanja bolesti u naselju Sarvaš. Sredinom rujna u Nemetinu je potvrđen virus na objektu s više od 1.600 svinja, Krajem rujna 2025. godine novi slučajevi u naselju Mirkovac na objektu s više od 10.000 svinja, te su uvedene stroge restrikcije kretanja proširene na naselje Sveti Đurađ (Grad Donji Miholjac) te na naselje Mece u Općini Darda.

Na svim zahvaćenim gospodarstvima provođene su rigorozne mjere eutanazije i neškodljivog uklanjanja životinja, a Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva i Uprava za veterinarstvo kontinuirano su ažurirali zone nadziranja i biosigurnosne protokole kako bi suzbili daljnji prijenos bolesti.

Svinjogojska proizvodnja na području Osječko-baranjske županije kao i na cijelom području Republike Hrvatske pod utjecajem je permanentnog variranja i uglavnom opadanje opsega proizvodnje. Na velikim farmama proizvodnja je zadržana, dok je veliki broj malih proizvođača u privatnom sektoru prestao s proizvodnjom, bez realne šanse da je ponovo zasnuje.

Hrvatska, iako ima prirodne, agroekološke prednosti za razvitak stočarstva, a u tome i svinjogojstva, ne pokriva potrebe prehrane pučanstva (kao i turističke potrošnje) pa razliku podmiruje uvozom. Jedan od najznačajnijih izazova u sektoru svinjogojstva je nedostatna proizvodnja prasadi za tov. Problem ovisnosti tovljača o uvozu najviše se osjeti u otežanim uvjetima poslovanja.

Prema izvješću o stanju svinjogojske proizvodnje u 2025. godini Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu, Europska unija je drugi najveći svjetski proizvođač svinjskog mesa i najveći izvoznik mesa i mesnih proizvoda, ali problem konkurentnosti europske svinjetine je sve izraženiji. Pad proizvodnje, uz rast cijena svinjetine te snižavanje cijena stočne hrane održavaju ekonomičnost ove proizvodnje. Pad potrošnje svinjskog mesa uz pad izvoza biti će glavni izazovi za ovu proizvodnju u budućem razdoblju. Pored toga za naglasiti je značaj rata u Ukrajini, afričke svinjske kuge i nestabilnog tržišta energije uz izazove s kojima se ova proizvodnja suočava u društveno-gospodarskom, ekološkom i klimatskom smislu, te području zdravlja i dobrobiti svinja. Očito je vrlo velik broj utjecaja koji će značajno određivati održivost i otpornost svinjogojstva u Europskoj uniji.

Tijekom 2025. godine u Republici Hrvatskoj je evidentirano ukupno 1.114.684 klasiranih svinjskih trupova svih kategorija ili 0,5% manje od 2024. godine. Tijekom 2024. godine ukupna masa trupova na liniji klanja manja je za 8,3% u odnosu na 2024. godinu. U 2025. godini smanjio se udio uvezenih svinja na liniji klanja za 9,5%.

Uz navedeno, razlozi nepovoljnog stanja svinjogojstva su nedovoljno ulaganju u ovaj sektor, nedovoljan broj krmača, na kojima bi se trebao temeljiti napredak u svinjogojstvu. Nužno je uspostaviti ekonomsko isplative veličine stada, na kojima će obiteljska poljoprivredna gospodarstva ostvarivati svoje prihode, te genetski unaprijediti postojeću genetiku s plemenitim pasminama.

Jedan od ključnih razloga sadašnjeg stanja je i nepovezanost proizvođača u proizvođačke organizacije, kao i vlasništvo klaonica i preradbenih kapaciteta. Naime, u ostalim zemljama Europske unije proizvođačke organizacije su u suvlasništvu klaoničke i prerađivačke industrije, te na taj način mogu utjecati na formiranje otkupnih cijena. Veliku nestabilnost svinjskog tržišta u Hrvatskoj izaziva i

nekontroliran uvoz svinjskog mesa koji za posljedicu ima stagnaciju ili potpuni prestanak proizvodnje u manjim proizvodnim jedinicama.

3. OVČARSKA PROIZVODNJA

Prema podacima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, brojno stanje ovaca u Republici Hrvatskoj je u blagom smanjenju, a prikupljeni su u Jedinstvenom registru ovaca i koza, kojeg vodi Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, i odnose se na dan 31. prosinca 2025. godine. Ovčarska se proizvodnja većinom odvija na ekstenzivnom poljoprivrednom području uz uspostavu intenzivnih proizvodnih jedinica.

Tablica 27. Ukupan broj posjednika i ovaca u 2025. godini

Broj posjednika		**Broj ovaca**	
Republika Hrvatska	Osječko-baranjska županija	Republika Hrvatska	Osječko-baranjska županija
16.656	871	524.677	34.705

Izvor Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
Obrada podataka: Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije

Ukupan broj ovaca na kraju 2025. godine bio je 524.677 komada što je za 33.107 (5,9%) manje u odnosu na 2024. godinu. Također, smanjen je broj posjednika za 511. Na području Osječko-baranjske županije u 2025. godini također je smanjen boj ovaca za 1.723 (4,9%). Udio broja ovaca iz Osječko-baranjske županija u broju ovaca Republike Hrvatske je 6,6%.

Tijekom 2025. godine u Republici Hrvatskoj 220 proizvođača isporučilo je 1.600.548 kilograma ovčjeg mlijeka, od toga s područja Osječko-baranjske županije 2 proizvođača isporučuju 55.385 kilograma ovčjeg mlijeka.

Grafikon 12. Proizvodnja ovčjeg mlijeka u Republici Hrvatskoj

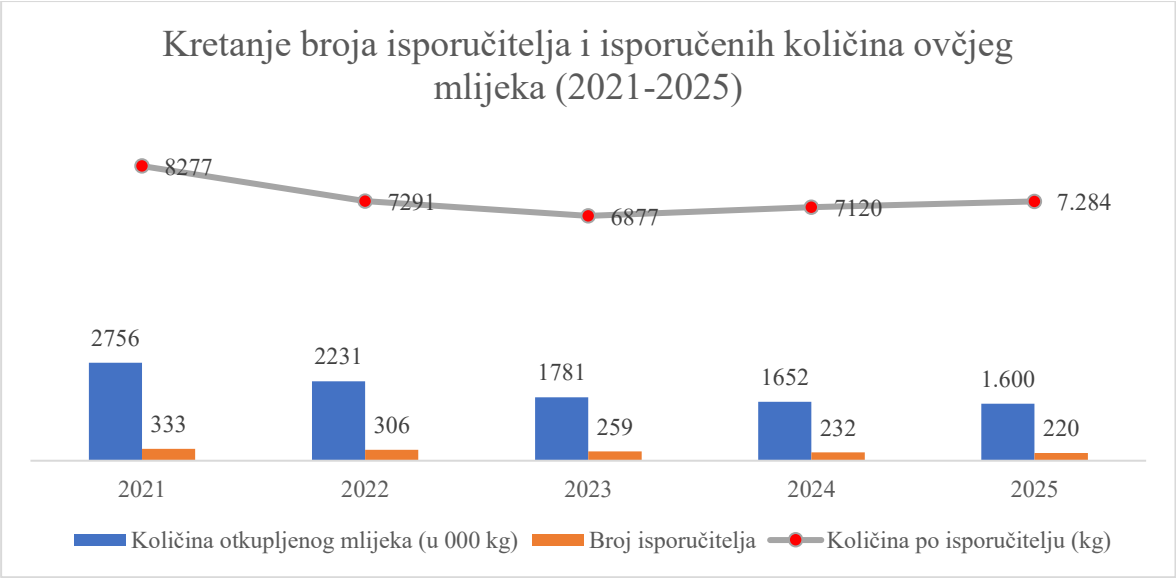

Izvor Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Udio otkupljenog ovčjeg mlijeka na području Osječko-baranjske županije u ukupno otkupljenim količinama je 3,5%. U Osječko-baranjskoj županiji za 2025. godinu povećan je otkup ovčjeg mlijeka za 2,3%, dok je otkup ovčjeg mlijeka u Republici Hrvatskoj smanjen za 3% u odnosu na 2024. godinu.

Osječko-baranjska županija, kao i cijela Republika Hrvatska, ima velike mogućnosti za držanje, hranidba i uzgoj ovaca, koje nisu dovoljno iskorištene.

4. KOZARSKA PROIZVODNJA

Broj ovaca i koza u Republici Hrvatskoj bilježi dugogodišnji trend s manjim padom broja životinja u 2025. godini, što ukazuje kako su ovčarska i kozarska proizvodnja gospodarske grane u kojima se proizvodnja sve više smanjuje. Njihov uzgoj ponajviše se bazira na proizvodnji mesa, janjetine i jaretine, no u posljednje vrijeme sve je popularnija proizvodnja mlijeka te prerada u visoko kvalitetne proizvode. Ove grane stočarstva donose dodanu vrijednost za okoliš jer pomažu u održavanju biološke raznolikosti i krajolika na područjima s nepovoljnim geografskim položajem.

U Republici Hrvatskoj ukupan broj posjednika koza u 2025. godini iznosi 3.860 posjednika, od toga je 204 sa područja Osječko-baranjske županije, a ukupan broj koza u Republici Hrvatskoj je 66.347 komada što je smanjenje za 4,2%. Na području Osječko-baranjske županije povećan je broj koza za 8,8% na 1.606 komada, udio broja koza Osječko-baranjske županije u broju koza Republike Hrvatske je 2,4%. Za kozarsku proizvodnju u Republici Hrvatskoj može se reći da ima iste osobine kao i ovčarska proizvodnja. Podaci o brojnom stanju koza prikupljeni su u Jedinstvenom registru ovaca i koza, kojeg vodi Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a odnose se na dan 31.12.2025. godine.

Tablica 28. Ukupan broj posjednika i koza u 2025. godini

Broj posjednika		**Broj koza**	
RH	Osječko-baranjska županija	Republika Hrvatska	Osječko-baranjska županija
3.860	204	66.347	1.606

Izvor Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Tijekom 2025. godine u Republici Hrvatskoj 68 proizvođača isporučilo je 2.827.102 kilograma kozjeg mlijeka, od toga s područja Osječko-baranjske županije sudjelovao je jedan isporučitelj s ukupno 39.558 kilograma mlijeka. Udio otkupljenog kozjeg mlijeka na području Osječko-baranjske županije u ukupno otkupljenim količinama je 1,4%. U Osječko-baranjskoj županiji za 2025. godinu povećan je otkup kozjeg mlijeka za 195% na 39.558 kilograma mlijeka, dok je otkup kozjeg mlijeka u Republici Hrvatskoj smanjen za 6% na 2.827.102 kilograma mlijeka u odnosu na 2024. godinu. Osječko-baranjska županija, kao i cijela Republika Hrvatska, ima velike mogućnosti za držanje, ishranu i uzgoj koza, koje nisu dovoljno iskorištene.

5. KONJOGOJSKA PROIZVODNJA

Ukupan broj kopitara tijekom 2025. godine veći je za 8,7% u Republici Hrvatskoj i 6,4% u Osječko-baranjskoj županiji u odnosu na prethodnu godinu. Udio broja kopitara Osječko-baranjske županije u broju kopitara Republike Hrvatske je 5,2%.

Na području Osječko-baranjske županije u 2025. godine bilo je ukupno 2.445 kopitara, što je za 157 komada više u odnosu na prethodnu godinu. Najzastupljenija je lipicanska pasmina s 608 grla, koju posjeduju 172 vlasnika, te hrvatski hladnokrvnjaka s 498 grla i 72 posjednika. Populacija registriranih konja ima stalan trend rasta, pa je tako u odnosu na 2023. godinu ukupan broj kopitara povećan za 3.465 komada, odnosno za 8,3%.

Tablica 29. Broj registriranih aktivnih kopitara

Broj registriranih aktivnih kopitara	**Konji**	**Magarci**	**Mazge**	**Mule**	**Zebre**	**Ukupno**
Osječko-baranjska županija	2.192	249	0	0	4	2.445
Republika Hrvatska	38.797	8.321	17	30	4	47.169
Udio u %	5,65	2,99	0,00	0,00	100,00	5,18

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Centar za stočarstvo, Godišnje izvješće za 2025. godinu

Stanje konjogojstva u Osječko-baranjskoj županiji je usko vezano s problematikom sela - starosna struktura stanovništva i problematikom u poljoprivrednoj proizvodnji. Sadašnji rasplodni materijal osigurava kvalitetan napredak i značajan pomak ka boljem, no nedovoljan je broj mladih ljudi na selu zainteresiran za uzgoj, a posebice razvoj konjičkog sporta. Naime, plasman uzgojenih i obučenih konja je dobar izvozni proizvod za tržište, kako naše, tako i europsko.

Tablica 30. Brojno stanje kopitara na području Osječko-baranjske županije u 2025. godini

Osječko-baranjska županija	
Republika Hrvatska ukupan broj kopitara	Osječko-baranjska županija broj kopitara
47.169	2.445

Izvor: Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu

Konjogojska proizvodnja u Republici Hrvatskoj nema veliki proizvodni značaj, dok konjogojstvo kao dio stočarske proizvodnje za područje Osječko-baranjske županije ima gospodarsku a nadasve kulturnu vrijednost. Ova proizvodnja ima statusno mjesto u Županiji, a najznačajniji subjekt je Državna ergela Đakovo i Lipik. Ergela osim provedbe uzgojno-selekcijskog rada na lipicancu u konjogojskim udrugama osigurava i potrebit muški rasplodni materijal i na taj način direktno unaprjeđuje razvoj konjogojstva. Državna ergela Đakovo i Lipik ima oko 160 konja, koja osim svoje osnovne djelatnosti očuvanja genetskog potencijala lipicanske pasmine, vrlo veliki značaj ima turistička djelatnost ergele koja je radi svoje atraktivnosti postala nezaobilazno odredište turističkih posjeta u Đakovo, Slavoniju ali i Hrvatsku.

6. PERADARSKA PROIZVODNJA

Peradarska proizvodnja je grana stočarstva koja ima veliki značaj u gospodarstvu Republike Hrvatske. Važnost peradarstva očituje se prvenstveno u proizvodnji mesa i konzumnih jaja, koje predstavljaju jedan od najefikasnijih i najbržih načina dobivanja visokokvalitetnih animalnih proizvoda za prehranu ljudi. Najčešći oblik proizvodnje peradarskih proizvoda u Republici Hrvatskoj organiziran je kroz velike poslovne sustave ili manje privatne kompanije u koje su uključeni uzgoj i držanje roditeljskih jata lakih i teških linija, proizvodnju jednodnevnog podmlatka, uzgoj pilenki za proizvodnju konzumnih jaja, proizvodnja konzumnih jaja, tov pilića, purića, pačića i guščića, kao i klaonice peradi. Na obiteljskim se gospodarstvima perad najčešće uzgaja samo za podmirenje vlastitih potreba za mesom i jajima, a puno rjeđe za ponudu tržištu, pri čemu posljednjih godina sve veći značaj ima uzgoj izvornih pasmina peradi slobodnim načinom držanja čiji proizvodi ujedno postižu i višu cijenu od proizvoda dobivenih na konvencionalan način. Intenzivna proizvodnja (tov) je u integriranom sustavu poljoprivredno-prehrambenih poduzeća i ugovorne proizvodnje pojedinačnih proizvođača. Tehnološka učinkovitost te proizvodnje, mjerena efikasnošću konverzije hrane i stopom smrtnosti, povećana kakvoća, asortiment i naglasak na promidžbu, ne odstupa znatnije od one u drugim zemljama.

Na području Osječko-baranjske županije postoji interes za intenzivnu proizvodnju tovnih pilića i nesilica, odnosno jaja. U Upisnik farmi koka nesilica u Republici Hrvatskoj koji se vodi pri Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, u 2025. godini upisano je 311 proizvođača. (u 2024. godini 311 proizvođača), koji imaju proizvodni kapacitet za 2.098.395 jedinki. Sa područja Osječko-baranjske županije, u predmetni Upisnik vodi se 7 proizvođača koji raspolažu kapacitetima 253.284 jedinki, što čini 12% kapaciteta Republike Hrvatske i 2,2% njenih proizvođača. U Europskoj uniji ima oko 366 milijuna nesilica. Najveći proizvođač jaja je Njemačka, koja ima oko 55 milijuna nesilica (oko 15%). Udio Republike Hrvatske u ukupnom broju nesilica Europske unije je 0,6%. Sektor peradarske proizvodnje jedan je od sektora koji na nacionalnoj razini postiže visoku stopu samodostatnosti u proizvodnji jaja i mesa peradi.

7. PROIZVODNJA RIBE

Slatkovodni ribolov obuhvaća gospodarski ribolov i športski ribolov, a uređen je odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu ("Narodne novine" broj 63/19.) kao i nizom podzakonskih propisa. Uzgoj slatkovodnih vrsta riba obavlja se u Republici Hrvatskoj na dva načina, kao uzgoj hladnovodnih i uzgoj toplovodnih vrsta. Najznačajnije vrste u slatkovodnom uzgoju su šaran i kalifornijska pastrva. Uzgoj šaranskih vrsta većinom podrazumijeva kontrolirani uzgoj šarana u monokulturi ili polikulturi s drugim vrstama (bijeli amur, sivi glavaš, bijeli glavaš, som, smuđ i štuka). Proizvodni ciklus u pravilu traje tri godine. Razvoj ribarstva je značajan i zbog očuvanja i zaštite okoliša, jer su ribnjaci posljednje oaze raznih vrsta ptica. U 2025. godini ulovljeno je ukupno 53.034 kg ribe čime se nastavlja trend povećanja ulova slatkovodne ribe iz gospodarskog ribolova. U odnosu na 2024. godinu zabilježeno je 12 tona više ribe (+30%) dok je u odnosu na 2023. godinu evidentirano 30 tona više ribe (+80%). Razlozi ovoga povećanja ulova slatkovodne ribe prvenstveno se odnose na kvalitetniju evidenciju podataka putem mobilne aplikacije mAlas namijenjene unosu očevidnika gospodarskog ribolova na slatkim vodama, kao i u sve uspješnijem mrijestu iz godine u godinu na rijekama Dunav i Sava. Najviše se love som i šaran, a slijede ih glavaš bijeli, deverika, babuška, smuđ i štuka.

Tablica 31. Popis ulova u slatkovodnom ribolovstvu za 2025. godinu

Vrsta ribe	2024. gospodarski ribolov (kg)	2025. gospodarski ribolov (kg)	Indeksi 2025./2024.
Ukupno	40.946	53.034	129,52
Šaran	2.697	5.405	200,39
Som	14.317	17.445	121,85
Ostale ribe	23.932	30.184	126,13

Izvor Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Ukupna proizvodnja slatkovodnih vrsta u 2025. godini je iznosila 5.090.482 kg što je 658.907 kg više nego u 2024. godini (+15%). Količinski je tome najviše utjecao veći uzgoj šarana (+12%) odnosno 324.392 kg i glavaša (+28%) ili 174.234 kg. Proizveli smo također 70.161 kg više bijelog amura (+40%) te 41.461 kg više soma (+85%) i 40.999 kg više pastrve (+6%). Kod ni jedne vrste nije zabilježeno smanjenje proizvodnje.

Tablica 32. Akvakultura - slatkovodna - uzgoj i prodaja slatkovodne ribe

	2024. godina			2025. godina		
	Proizvodnja (kg)	Prodaja (kg)	Prosječna cijena (eura/kg)	Proizvodnja (kg)	Prodaja (kg)	Prosječna cijena (eura/kg)
Šaran	2.734.531	9.479.384	3,47	3.063.073	9.937.470	3,24
Som	48.732	326.930	6,71	90.193	556.332	6,17
Bijeli amur	176.575	474.563	2,69	246.736	590.977	2,40
Glavaš	628.446	618.692	0,98	802.680	769.562	0,96
Pastrva	658.249	3.144.260	4,78	699.248	3.398.859	4,86
Ostale vrste*	180.892	409.883	2,27	188.552	438.501	2,33
UKUPNO	4.427.425	14.453.712	3,48	5.090.482	15.691.701	3,32

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva
Napomena: Podaci o slatkovodnoj akvakulturi obuhvaćaju podatke o proizvodnji (prodaji) u količinama i vrijednostima razvrstano na proizvodnju u šaranskim i pastrvskim ribnjacima te njihovim najznačajnijim vrstama (smuđ, štuka, linjak, deverika, kečiga, afrički som, lipljen i ostalo)

U Republici Hrvatskoj ukupna površina šaranskih ribnjaka u eksploataciji je 12.665 ha, a na području Osječko-baranjske županije nalazi se 2.996 ha ribnjaka, u kojima je u 2025. godini proizvedeno 532.897 kilograma ribe. Prema privremenim podacima u 2025. godini povećana je proizvodnja slatkovodne ribe za oko 10%.

8. PČELARSKA PROIZVODNJA

Pčelarstvo je tradicionalna grana poljoprivredne proizvodnje koja ima veliki značaj u gospodarstvu Republike Hrvatske. Važnost pčelarstva se očituje u dobivanju pčelinjih proizvoda - med, pelud, vosak, propolis te matična mliječ, koji se upotrebljavaju kao hrana i dodatak prehrani zbog svojih funkcionalnih svojstava. Ukupna vrijednost svih pčelinjih proizvoda je daleko manja od značaja i koristi od oprašivanja bilja. Medonosne pčele su najvažniji i najbrojniji prirodni oprašivači. Oprašivanjem sudjeluju u stvaranju dodatne vrijednosti u biljnoj proizvodnji te su tako u nekim segmentima biljne proizvodnje ključne. Jednako značajnu ulogu imaju i u oprašivanju samoniklog bilja, čime pridonose očuvanju ukupne biološke raznolikosti. Uloga pčela u ekosustavu značajna je i stoga što se brojnost drugih prirodnih oprašivača smanjuje nestajanjem njihovih staništa intenziviranjem poljoprivrede, kao i uslijed primjene različitih sredstava za zaštitu bilja. Sve učestalije nepovoljne klimatske promjene dovode do gubitaka medonosnog potencijala koji dodatno zadaje poteškoće sektoru pčelarstva, što dovodi do sve većih gubitaka pčelinjih zajednica.

Organiziranost pčelara na području Osječko-baranjske županije datira još od 1879. godine kada je u Osijeku osnovano prvo pčelarsko društvo. Od tada pa do danas pčelarstvo je prošlo niz faza organiziranosti. Na ovom prostoru se do danas održala autohtona pasmina pod nazivom "siva" pčela. Pčelinji proizvodi - med, pelud, vosak, propolis te matična mliječ upotrebljavaju se kao hrana i dodatak prehrani zbog svojih funkcionalnih svojstava.

Tablica 33. Pregled broja pčelara i broja pčelinjih zajednica u Osječko-baranjskoj županiji i Republici Hrvatskoj 2024. - 2025. godina

Brojčani pokazatelj	Republika Hrvatska		Osječko-baranjska županija	
Godina	2024.	2025.	2024.	2025.
Broj pčelara	9.157	9.275	628	613
Broj pčelinjih zajednica	449.734	442.222	33.912	32.489
Broj zajednica po pčelaru	49	47,5	54	53

Izvor Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

U članku 37. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/126 od 7. prosinca 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća, dodatnim zahtjevima za određene vrste intervencija koje države članice određuju u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a za razdoblje od 2023. godine do 2027. godine na temelju te Uredbe i pravilima o omjeru za standard 1 za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete (GAEC) propisana je metoda izračuna broja košnica.

Procijenjena godišnja proizvodnja meda u Republici Hrvatskoj u 2025. godini (prema podacima koje je prikupio HPS) iznosi 17.989.360 kg, a procijenjen prinos meda po košnici je 40,67 kg.

Protekla 2025. godina nije bila izrazito povoljna za 9.275 proizvođača meda u Republici Hrvatskoj, koji posjeduju 442.222 pčelinje zajednice. Tijekom 2025. godine na području Osječko-baranjske županije proizvedeno je oko 815.280 kg meda, također smanjen je broj pčelara za 15.

U Republici Hrvatskoj pčelari su uglavnom stacionarni, a dio pčelara seli zajednice na paše. Seleće pčelarenje nije dovoljno zastupljeno, a obzirom na sve veću urbanizaciju, kao i širenje turističkih sadržaja, poglavito u priobalju, te zbog nepouzdanih i kratkotrajnih paša uslijed zamjetnih promjena u klimi, pčelari su prisiljeni sve više seliti. Jedan od čimbenika uspješnog prezimljavanja i povećanja prinosa pčelinjih proizvoda je i kvalitetna mlada matica. Budući da se svake godine bilježe značajni gubici pčelinjih zajednica uzrokovani pčelinjim bolestima, ponajprije varozom, neophodno je sustavno provoditi praćenje varoze i ostalih bolesti te uvesti sustavnu kontrolu i suzbijanje na cijelom prostoru Republike Hrvatske. Jedino sustavnim praćenjem gubitaka pčelinjih zajednica i praćenjem razvoja varoze kroz pašnu sezonu, te integralnim pristupom zaštite možemo značajnije utjecati na njihovo smanjenje.

III. PROGRAMI UNAPRJEĐENJA POLJOPRIVREDE

Provedba NAPNAV- a

Prepoznajući važnost provedbe organiziranog navodnjavanja, a poučeni posljedicama od velikih suša u proteklim godinama, Osječko-baranjska županija se aktivno uključila u provedbu Nacionalni projekt navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama (NAPNAV) te je 11. ožujka 2006. godine Skupština Županije donijela Plan navodnjavanja područja Osječko-baranjske županije.

Cilj NAPNAV-a je da se organiziranjem navodnjavanja, te okrupnjavanjem poljoprivrednog zemljišta, izmjenom strukture poljoprivredne proizvodnje, uvođenjem dohodovnih kultura, osiguraju preduvjeti za primjenu novih tehnologija u uvjetima navodnjavanja, što bi trebalo rezultirati boljim korištenjem prirodnih resursa za učinkovitiju poljoprivrednu proizvodnju, a u konačnici voditi razvoju ruralnih prostora. Planom navodnjavanja utvrđena su područja pogodna za navodnjavanje. Navodnjavanje je jedna od najvažnijih agrotehničkih mjera u poljoprivredi kojom se nadoknađuje nedostatak vode u tlu, a koja ovisi o količini oborina i njihovom rasporedu. Sustavi navodnjava su strateški projekti od interesa za Republiku Hrvatsku i Osječko-baranjsku županiju s ciljem poboljšanja gospodarenja prirodnim resursima, organizacije poljoprivredne infrastrukture i tržišne ekonomije poljoprivredne proizvodnje.

Na području Županije izgrađeno je 5 sustava navodnjavanja, u različitim fazama izgradnje i projektiranja je 6 sustava navodnjavanja, a u planu za projektiranje su još 2 sustava navodnjavanja. Ukupna površina obuhvata svih sustava navodnjavanja je 12.883,5 ha.

Izgrađeni sustavi navodnjavanja:

- Sustav navodnjavanja Baranja (5.000 ha),
- Sustav navodnjavanja Puškaš (916 ha),
- Sustav navodnjavanja Budimci-Krndija (565 ha),
- Sustav navodnjavanja Poljoprivredni institut Osijek (211,5 ha),
- Sustav navodnjavanja Mala šuma-Veliki vrt (78 ha) i
- Sustav navodnjavanja Gat- proširenje i dogradnja (459 ha).

Sustavi navodnjavanja u izgradnji/sanaciji:

- Sustav navodnjavanja Gat- sanacija (560 ha).

Sustavi navodnjavanja u fazi ishođenja građevinske dozvole/projektiranju:

- Sustav navodnjavanja Karašica - podsustav Miholjac - Viljevo (682 ha),
- Sustav navodnjavanja Karašica - podsustav Kapelna (1.216 ha),
- Sustav navodnjavanja Karašica - podsustav Miholjački Poreč (490 ha),
- Sustav navodnjavanja Marijanci (1.041 ha),
- Sustav navodnjavanja Čepin (1.165 ha) i
- Sustav navodnjavanja Petrijevci (500 ha).

Osječko-baranjska županija izgradnju sustava navodnjavanja Mala šuma - Veliki vrt, Poljoprivredni institut Osijek i Budimci - Krndija financirala je sredstvima iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020. godine iz Mjere 4.3. Potpora za ulaganje u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva, tip operacije 4.3.1. "Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja", a intenzitet potpore je do 100% iz sredstava Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. Također, izgradnju "Sustav navodnjavanja Gat - proširenje - dogradnja" koji je u tijeku izgradnje financirat će se iz istoga izvora. Ukupan vrijednost izgradnje navedena četiri sustava čiji je obuhvat navodnjavanih površina 1.354 ha je oko 11.750.488,00 eura.

Nadalje, Osječko-baranjska županija i Hrvatske vode sklopili su Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije - Program izrade projektne dokumentacije za sustave navodnjavanja na području Osječko-baranjske županije (prva faza geofizičkih istraživanja na području sustava navodnjavanja Budimci - Krndija).

U prvoj fazi vodoistražnih radova provedena su geofizička istraživanja koja su imala zadatak utvrditi mogućnost zahvaćanja dodatnih količina iz podzemne vode. Zadatak je bio utvrditi debljinu i način zalijeganja pjeskovito-šljunkovitih naslaga na osnovu čega bi se definirala mogućnost zahvaćanja planiranih količina vode.

Izvedeno je 6 profila geoelektrične tomografije Wennerovim rasporedom elektroda. Dužina pojedinog profila iznosi 702 m, a ukupna dužina svih šest profila iznosi 4.212 metara.

Na temelju rezultata analize geofizičkih ispitivanja predložene su tri perspektivne lokacije za nastavak istražnih radova, odnosno bušenje istražno-piezometarskih bušotina kako bi procijenili mogućnost eksploatacije podzemne vode.

Osječko-baranjska županija pokrenula je niz projekata s ciljem razvoja i unaprjeđenja poljoprivrede na području naše Županije. Potrebna financijska sredstva za provedbu razvojnih projekata u poljoprivredi Županija je osigurala iz prihoda od raspolaganja poljoprivrednima zemljištem u vlasništvu države, sukladno propisima koji reguliraju navedeno.

U cilju razvoja poljoprivrede i unaprjeđenja ruralnog prostora, poticanje konkurentnosti poljoprivrede i postizanje održivog razvoja ruralnih zajednica, kao i drugih ciljeva utvrđenih poljoprivrednom politikom Republike Hrvatske, Skupština Županije uz pozitivno mišljenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donijela je Program mjera potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2025. - 2027. godine ("Županijski glasnik" broj 2/25.), a obuhvaća mjere koje su usklađene s uredbama Europske Komisije koje uređuju državne potpore male vrijednosti, kao i mjera koje se ne smatraju državnom potporom u sektoru poljoprivrede.

U cilju provedbe mjera potpora iz Programa, Skupština Osječko-baranjske županije kao provedbeni dokument donijela je Odluku o mjerama potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Osječko-baranjske županije za razdoblje 2025. - 2027. ("Županijski glasnik" broj 2/25.), kojom su uređeni uvjeti, način te postupak odobravanja potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Županije. S ciljem stvaranja pretpostavki za razvoj poljoprivrede i unaprjeđenje ruralnog prostora, poticanje konkurentnosti poljoprivrede i postizanje održivog razvoja ruralnog prostora, kao i drugih ciljeva utvrđenih poljoprivrednom politikom Republike Hrvatske, Županija je u 2025. godini temeljem Odluke o mjerama potpora u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Osječko-baranjske županije raspisala javne pozive za dodjelu potpora za sljedeće mjere:

Mjere potpora su:

1. Potpora za prvo osnivanje obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva,
2. Potpora mladim poljoprivrednicima,
3. Potpora za podizanje plastenika i staklenika za uzgoj povrća i voća,
4. Potpora za podizanje/rekonstrukciju intenzivnih nasada jabuka,
5. Potpora za podizanje/rekonstrukciju ekstenzivnih nasada u voćarstvu,
6. Potpora oštećenicima u slučaju prirodnih nepogoda,
7. Potpora za kupovinu uzgojno valjanih grla u stočarstvu,
8. Potpora za uzgoj i držanje uzgojno valjanih junica mliječne pasmine,
9. Potpora za poticanje izvrsnosti u proizvodnji mlijeka,
10. Potpora za trošak usluge klanja u registriranim objektima,
11. Potpora za očuvanje pčelinjeg fonda,
12. Potpora za istraživačke projekte u poljoprivredi,
13. Potpora za nabavu opreme za preradu poljoprivrednih proizvoda,

14. Potpora za sudjelovanje u programima kvalitete i stvaranje robne marke poljoprivrednih proizvoda i
15. Potpora za manifestacije, promociju i plasiranje poljoprivredne proizvodnje.

Na 7. sjednica Skupštine Osječko-baranjske županije održane 29. siječnja 2026. godine podnesena je posebna Informacija koja sadržava detaljne podatke o dodijeljenim potporama po pojedinim programima u poljoprivredi i ruralnom razvoju na području Županije.

ZAKLJUČAK

Poljoprivreda je u Republici Hrvatskoj kao i u Osječko-baranjskoj županiji strateška grana gospodarstva i kao takva suočava se s brojnim izazovima, ali se kontinuirano unaprjeđuje i razvija. Kao gospodarska grana poljoprivreda izravno utječe na razvoj gospodarstva, na otvaranje radnih mjesta, životni standard i opći prosperitet. Poljoprivreda može biti značajna za hrvatski izvoz i pruža veće mogućnosti zapošljavanja stanovništva različitog profila zanimanja. U Republici Hrvatskoj započeti su procesi okrupnjavanja poljoprivrednih gospodarstava, generacijske obnove, modernizacije proizvodnje kao i prepoznatljivosti hrvatskih proizvoda.

U cilju razvoja i unaprjeđenja poljoprivrede i prehrambene industrije u skladu s ciljevima ZPP-a, u novom programskom razdoblju potrebna su daljnja ulaganja u proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda, s posebnim naglaskom na investicije u digitalizaciju i općenito primjenu inovacija te tzv. zelenu tranziciju, a koja podrazumijeva investicije koje ne štete ili su korisne za prirodu i okoliš.

Republika Hrvatska je uvoznik poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i suočena je s rastućom neravnotežom u poljoprivredno-prehrambenoj trgovinskoj razmjeni, stoga je potrebno rješavati strukturna ograničenja konkurentnosti poljoprivrede.

Poljoprivredna proizvodnja u 2025. godini na području Osječko-baranjske županije organizirana je na 212.105 ha obrađenih poljoprivrednih površina, od toga u sustavu potpora prema podacima APPRRR u Republici Hrvatskoj je 209.723,54 ha (navedeni podaci se razlikuju zato što nisu sve obradive površine uključene u sustav potpora). Od ukupno obrađenih poljoprivrednih površina Osječko-baranjske županije najveći udio predstavljaju oranice kojih ima 94,1%, zatim voćnjaci sa 2,8%, pašnjaci 1,1%, vinogradi 1,0%, livade 0,8% i ostalo zemljište 0,3%.

U Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2025. godine u Upisnik poljoprivrednika upisano je ukupno 154.245 poljoprivrednih gospodarstava, od toga 11.275 su s područja Osječko-baranjske županije, što je u odnosu na 2024. godinu smanjenje za 487 poljoprivrednih gospodarstava. Prema organizacijskom obliku od toga 8.540 su obiteljska poljoprivredna gospodarstva, 1.919 samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva, 384 obrti, 350 trgovačka društva, 41 zadruge i 41 ostali organizacijski oblici.

U proljetnoj sjetvi 2025. godine bio je smanjen interes za sjetvom kukuruza, koja se odvijala na 54.587 ha i soje, koja se odvijala na 15.172 ha, a proizvodnja suncokreta odvijala se na 27.613 ha, što je za 428 ha manje u odnosu na prethodnu godinu. Struktura proljetne i jesenske sjetve u Osječko-baranjskoj županiji pokazuje kako je proizvodnja žitarica zastupljena sa 60,0%, dok su uljarice zastupljene s 15,0% a šećerna repa s 1,6%.

Pod višegodišnjim nasadima voća prema podacima Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju ukupno je u intenzivnoj proizvodnji u Republici Hrvatskoj 36.427 ha, što je smanjenje u odnosu na prethodnu godinu od 2,4%, odnosno 899 ha. Od toga na području Osječko-baranjske županije je 5.255 ha, što je u odnosu na 2025. godinu smanjenje od 1,5%, odnosno 82 ha. Najzastupljenije voćne vrsta u Hrvatskoj su orah i lijeska na koje otpada 41% površina ili 15.252 ha, zatim šljiva 8% odnosno 3 046 ha, jabuka s 8% odnosno 2.981 ha, višnja 5% odnosno 1.707 ha. Najzastupljenija voćna vrsta na području Županije je lijeska s 1.418 ha i orah s 1.165 ha.

U Republici Hrvatskoj proizvodnja povrća u 2025. godini odvijala se na 21.640 ha, što je za 1.584 ha manje u odnosu na prethodnu godinu. Na području Osječko-baranjske županije u 2025. godini smanjena je proizvodna površina pod povrćem za 666 ha (25%) i ona je iznosila 1.959 ha. Najzastupljenije povrće je bob na 1.050 ha i krumpir, na 4.084 ha.

Ukupan broj goveda na kraju 2025. godine prema podacima u Jedinstveni registar držanih životinja (JRDŽ) od 31. prosinca 2025. godine u Hrvatskoj bio je 418.931 što predstavlja smanjenje za 2,6% prema prethodnoj godini. U Osječko baranjskoj županiji povećan je broj goveda za 5,3% i bio je 87.064 komada. Na području Osječko-baranjske županije uzgaja se 20,9% od ukupnog broja goveda u Republici Hrvatskoj. Broj posjednika goveda u Republici Hrvatskoj smanjen je tijekom 2025. godine za 7,1%, a za 5,7% na području Osječko-baranjske županije u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog broja posjednika u Republici Hrvatskoj na području Osječko-baranjske županije je njih 5,5%.

Ukupan broj krava u 2025. godini iznosio je 127.653 komada što je u odnosu na 2024. godinu smanjenje 1.632 komada ili za 1,2%, odnosno na području Osječko-baranjske županije je ostvareno povećanje za 42 komada ili 2,2%. Na području Osječko-baranjske županije uzgaja se 14,8% od ukupnog broja krava u Republici Hrvatskoj. U Republici Hrvatskoj u 2025. godini otkupljeno je 382.545.691 kilograma mlijeka, što je za 1% više nego u 2024. godini. U Osječko-baranjskoj županiji u istom razdoblju smanjen je otkup mlijeka za 2,3% i iznosi ukupno 150.202.044 kilograma. Iz Osječko-baranjske županije otkupi se 39% od ukupne količine otkupljenog mlijeka u Republici Hrvatskoj. Pozitivan pomak je porast isporučenih količina po isporučitelju za 10%.

U Osječko-baranjskoj županiji na kraju 2025. godine 5.064 poljoprivrednih gospodarstava posjedovalo je 333.535 komada svinja svih kategorija. Ukupan broj registriranih nazimca i krmača tijekom 2025. godine na području Osječko-baranjske županije bio je 27.544 i smanjen je za 11,3%. Udio nazimica i krmača s područja Osječko-baranjske županije u ukupnom broju nazimica i krmača Republike Hrvatske je 32,3%. Tijekom 2025. godine na području cijele Republike Hrvatske je za 2,1% više svinja upućenih na klaonice i čak 3,5% više s područja Osječko-baranjske županije. Udio broja svinja upućenih na klaonice s područja Osječko-baranjske županije je 34,1% od ukupnog broja svinja upućenih na klaonice u Republici Hrvatskoj.

Tijekom 2025. godine u Osječko-baranjskoj županiji zabilježeno je značajno širenje i pojava novih žarišta afričke svinjske kuge (ASK), što je uključivalo i prvi povijesni proboj ove bolesti na područje Baranje. Za razliku od prijašnjih godina kada je bolest pogađala isključivo manja gospodarstva, u rujnu 2025. virus je zahvatio velike farme te je proglašeno dotad najveće žarište u Republici Hrvatskoj. Glavni uzrok širenja, prema ocjeni Nacionalnog stožera, bio je ljudski faktor, neodgovornost i ilegalne aktivnosti.

Ukupan broj ovaca na kraju 2025. godine bio je 524.677 komada što je za 33.107 (5,9%) manje u odnosu na 2024. godinu, također smanjen je broj posjednika za 511. Na području Osječko-baranjske županije u 2025. godini također je smanjen boj ovaca za 1.723 (4,9%). Udio broja ovaca iz Osječko-baranjske županija u broju ovaca Republike Hrvatske je 6,6%. Tijekom 2025. godine u Republici Hrvatskoj 220 proizvođača isporučilo je 1.600.548 kilograma ovčjeg mlijeka, od toga s područja Osječko-baranjske županije 2 proizvođača isporučuju 55.385 kilograma ovčjeg mlijeka.

U Republici Hrvatskoj ukupan broj posjednika koza u 2025. godini iznosi 3.860 posjednika, od toga je 204 sa područja Osječko-baranjske županije, a ukupan broj koza u Republici Hrvatskoj je 66.347 komada što je smanjenje za 4,2%. Na području Osječko-baranjske županije povećan je broj koza za 8,8%, na 1.606 komada, udio broja koza Osječko-baranjske županije u broju koza Republike Hrvatske je 2,4%. Udio otkupljenog kozjeg mlijeka na području Osječko-baranjske županije u ukupno otkupljenim količinama je 1,4%. U Osječko-baranjskoj županiji za 2025. godinu povećan je otkup kozjeg mlijeka za 195% na 39.558 kilograma mlijeka, dok je otkup kozjeg mlijeka u Republici Hrvatskoj smanjen za 6% na 2.827.102 kilograma mlijeka u odnosu na 2024. godinu.

U Republici Hrvatskoj ukupna površina šaranskih ribnjaka u eksploataciji je 12.665 ha, a na području Osječko-baranjske županije nalazi se 2.996 ha ribnjaka, u kojima je u 2025. godini proizvedeno 532.897 kilograma ribe. Prema privremenim podacima u 2025. godini povećana je proizvodnja slatkovodne ribe za oko 10%.

Protekla 2025. godina nije bila izrazito povoljna za 9.275 proizvođače meda u Hrvatskoj, koji posjeduju 442.222 pčelinje zajednice. Tijekom 2025. godine na području Osječko-baranjske županije proizvedeno oko 815.280 kg meda, također smanjen je broj pčelara za 15.

Na temelju dostavljenih konačnih izvješća, Povjerenstvo za procjenu šteta od prirodnih nepogoda na području Osječko-baranjske županije izradilo je konačnu procjenu štete od prirodnih nepogoda tijekom 2025. godine na području Osječko-baranjske županije za 42 jedinicu lokalne samouprave koja je utvrđena u ukupnom iznosu od 78.338.865,00 eura.

Na području Županije izgrađeno je 5 sustava navodnjavanja, u različitim fazama izgradnje i projektiranja je 6 sustava navodnjavanja, a u planu za projektiranje su još 2 sustava navodnjavanja. Ukupna površina obuhvata svih sustava navodnjavanja je 12.883,5 ha. Ukupan vrijednost izgradnje navedena četiri sustava čiji je obuhvat navodnjavanih površina 1.354 ha je oko 11.750.488,00 eura.

Regionalni distribucijski centar Osječko-baranjske županije d.o.o. Osijek u 2025. godine objavio je Javni poziv za korištenje skladišno uslužnih kapaciteta regionalnog-distribucijskog centra za voće i povrće u vlasništvu Osječko-baranjske županije. Predmet Javnog poziva je prikupljanje pisanih ponuda za korištenje skladišno-uslužnih kapaciteta regionalnog-distribucijskog centra za voće i povrće, a koje uključuje: prihvat, obradu i skladištenje voća i povrća u odgovarajućoj ambalaži odnosno box paletama, u komorama s kontroliranom atmosferom sustava U.L.O., dinamičkom atmosferom (DA) i normalnom atmosferom (NA), sortiranje i pakiranje voća i povrća (pranje, čišćenje, četkanje/poliranje, sušenje površinske vode s plodova i klasiranje) putem postojećih tehnoloških linija i korištenje proizvodnog pogona za proizvodnju bistrog, mutnog i kašastog soka, a namijenjen je priznatim proizvođačkim organizacijama u sektoru voća i povrća, poljoprivrednim proizvođačima kao i drugim pravnim osobama registriranim za obavljanje djelatnosti za poljoprivredu i hranu. Tijekom 2025. godine potpisan je 21 ugovor za korištenje skladišno uslužnih kapaciteta sa ukupno 2.677 tona (92% popunjenosti raspoloživog kapaciteta), kao i ugovori za proizvodnju soka 22.230 litara soka (gusti i bistri).

Osječko-baranjska županija ima najveći potencijal za poljoprivrednu proizvodnju, što joj daje mogućnost da iskoristi komparativne prednosti. Mjere potpora koje Županija provodi cjelovite su i dugoročne, provode se sustavno i imaju kontinuitet, a zadatak im je stvaranje tržišno konkurentnog poljoprivrednog gospodarstva, u sinergiji s mjerama s nacionalne razine stvaraju pozitivno poslovno okruženje za razvoj poljoprivrede na području Osječko-baranjske županije i cijele Republike Hrvatske, koji imaju za cilj proizvodnju veće količine visokokvalitetne hrane po konkurentnim cijenama, održivo upravljati prirodnim resursima u promjenjivim klimatskim uvjetima te pridonijeti poboljšanju kvalitete života i povećanju zaposlenosti u ruralnim područjima.